

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره هشتم - سال اول

تاریخ چاپ ۱۳۸۷/۷/۲۰

۳۸۰

شماره چاپ

۲۲۹

شماره ثبت

دو شوری

طرح تأسیس شرکت‌های تعاونی توسعه و عمران شهرستانی

کمیسیونهای ارجاعی

اجتماعی: اصلی

اقتصادی - امنیت ملی و سیاست خارجی - عمران -

قضائی و حقوقی

فرعی:

اداره کل قوانین

باسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

به منظور تأمین عدالت اجتماعی در کنار توجه به رشد اقتصادی، توجه به توسعه منطقه‌ای جلب مشارکت عمومی، تحریک تعلقات منطقه‌ای و جلب احساس مسئولیت عمومی در جهت رفع موانع و محدودیت‌های توسعه مناطق، افزایش سهم بخش تعاون در بخشهای اقتصادی و بسترسازی برای فعالیتهای بخش خصوصی، طرح ذیل تقدیم می‌گردد:

جعفر قادری - محمدسقایی - نقوی حسینی - حسینعلی شهریاری - احمدی بیغش - صبور - ذوالانوار - سیدعنایت‌الله هاشمی - جلالیان - محجوب - سیداحمد لطفی - یوسف نژاد - قوامی - نصرالله ترابی - شهرزاد - سعادت - محمدحسین مقیمی

طرح تأسیس شرکتهای تعاونی توسعه و عمران شهرستانی

ماده ۱- به منظور تسریع در رشد و توسعه شهرستانها، هدایت منابع مردمی به بخشهای تولیدی، بسترسازی برای ورود به بخشهای تعاونی و خصوصی به فعالیتهای اقتصادی و انجام طرحهایی که به دلیل افزونه‌زا (رانت‌زا) بودن آن، امکان واگذاری به بخش خصوصی وجود ندارد، شرکتهایی با عنوان شرکتهای تعاونی توسعه و عمران شهرستانی براساس مواد زیر شکل می‌گیرد:

ماده ۲- عضویت در این تعاونیها به خانوارهای ساکن در شهرستان که دارای پروانه ساختمانی مسکونی از شهرداریها و یا دهمداریهای همان شهرستان بوده و یا سرپرست آنها در آن شهرستان اشتغال دارد محدود می‌شود. این خانوارها هر زمان که تمایل داشته باشند می‌توانند به عضویت تعاونی درآیند.

ماده ۳- تعاونیهای مذکور براساس مصوبه مجمع عمومی اقدام به افزایش سهام نموده و در هر سال همه اعضاء قبلی و جدید در خرید سهام جدید شرایطی

برابر داشته و برای رعایت عدالت اجتماعی، اعضاء جدیدی که اقدام به خرید سهام سالهای قبل نموده‌اند با پرداخت اصل ارزش اسمی سهام قبلی به اضافه سود دوره بلندمدت سپرده‌های بانکی اعلام شده توسط بانک مرکزی، از ارزش برابری در میزان سهام با اعضاء قدیمی برخوردار می‌شوند.

ماده ۴- جهت انجام فعالیتهای مختلف تولیدی در بخشهای صنعتی، کشاورزی، مسکونی، تجاری و خدماتی، زمینهای قابل واگذاری دولت و شهرداریها در محدوده همان شهرستان از طریق مزایده با اولویت در اختیار این تعاونیها قرار می‌گیرد.

ماده ۵- شرکتهای تعاونی موضوع این قانون خود را درگیر ساخت و اداره فعالیتها نکرده و عملیات مذکور را با استفاده از سازوکارهای مزایده و مناقصه به بخشهای خصوصی و عمومی واگذار می‌نمایند.

ماده ۶- این شرکتها در تملک اراضی واقع در بافتهای فرسوده شهری و روستایی مصوب شورای عالی شهرسازی و معماری و کمیسیونهای ماده (۵) با تأدیه و پرداخت حق و حقوق دولتی از تسهیلات قوانین مربوط به تملک اراضی واقع در طرحهای مصوب شهری و روستایی استفاده کرده و واحدهای قضائی موظف به همکاری با این تعاونیها هستند.

ماده ۷- به منظور حسن انتخاب مدیرعامل، اعضاء هیأت مدیره و بازرسان شرکت، داوطلبان احراز مسؤولیتهای فوق الذکر علاوه بر شرایط عمومی مندرج در اساسنامه این شرکتها، از حیث صلاحیتهای عمومی، اخلاقی و حسن شهرت باید مورد تأیید فرمانداری، نیروی انتظامی و ادارات دادگستری و اطلاعات شهرستان قرار گیرند.

ماده ۸- در مواردی که تعاونی سرمایه‌گذاری در طرح یا طرحهایی را برای توسعه شهرستان ضروری بداند به صورت شرکت مادر (هلدینگ) عمل نموده و با تشکیل شرکتهای اقماری و اختصاص کمترین میزان ممکن سهام به خود زمینه را برای سرمایه‌گذاری فراهم می‌کند.

ماده ۹- تعاونیهای موضوع این قانون در مقایسه با سایر شرکتهای تعاونی در استفاده از تسهیلات منظور شده برای بخش تعاون در اولویت قرار دارند.

ماده ۱۰- حوزه فعالیت تعاونیهای مذکور محدود به حوزه شهرستان بوده و این شرکتهای مجاز به انجام فعالیتهای مستقل برون شهرستانی نیستند. تأسیس دفاتر فراتر از محدوده شهرستان مشمول این ممنوعیت نمیگردد.

ماده ۱۱- پاداش هیأت مدیره و مدیرعامل به صورت درصدی از سود سهام به وسیله هیأت وزیران تعیین می شود.

ماده ۱۲- حقوق و مزایای مدیرعامل و اعضاء موظف هیأت مدیره و حق الزحمه حضور در جلسات هیأت مدیره غیرموظف بر مبنای قانون مدیریت خدمات کشوری تعیین و پرداخت می شود.

ماده ۱۳- هرگونه پرداخت از منابع این تعاونیها تحت هر عنوان از قبیل وام، تسهیلات و غیره برای کمک به اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی، عمومی ودولتی ممنوع بوده و استفاده از منابع این تعاونیها برای انجام مقاصد سیاسی، حزبی و گروهی منع قانونی دارد. متخلف مشمول احکام مندرج در قانون مجازات اسلامی می شود.

ماده ۱۴- تعاونیها برای مدیریت منابع خود مجاز به خرید اوراق مشارکت هستند.

ماده ۱۵- اساسنامه متحدالشکل این تعاونیها ظرف مدت یک ماه توسط وزارت تعاون تهیه شده و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. نوع فعالیتهای قابل انجام و چگونگی انجام این فعالیتهای و سایر شرایط عمومی در اساسنامه متحدالشکل آورده خواهد شد.

ماده ۱۶- موارد مطرح شده در این قانون جزء تغییر ناپذیر اساسنامه شرکتهای موضوع این قانون بوده و امکان تغییر آن به وسیله مجمع عمومی فوق العاده وجود ندارد. /ن

سوابق

قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳/۶/۱۳۷۰

فصل اول - اهداف و ضوابط کلی بخش تعاونی

ماده ۱ - اهداف بخش تعاونی عبارت است از:

- ۱ - ایجاد و تأمین شرایط و امکانات کار برای همه به منظور رسیدن به اشتغال کامل.
- ۲ - قرار دادن وسائل کار در اختیار کسانی که قادر بکارند ولی وسائل کار ندارند.
- ۳ - پیشگیری از تمرکز و تداول ثروت در دست افراد و گروههای خاص جهت تحقق عدالت اجتماعی.
- ۴ - جلوگیری از کارفرمای مطلق شدن دولت.
- ۵ - قرار گرفتن مدیریت و سرمایه و منافع حاصله در اختیار نیروی کار و تشویق بهره‌برداری مستقیم از حاصل کار خود.

۶ - پیشگیری از انحصار، احتکار، تورم و اضرار به غیر.

۷ - توسعه و تحکیم مشارکت و تعاون عمومی بین همه مردم.

تبصره - اهداف مذکور این ماده باید با رعایت ضرورت‌های حاکم بر برنامه‌ریزی عمومی اقتصاد کشور در هر یک از مراحل رشد عملی رعایت شود.

ماده ۲ - شرکتهایی که با رعایت مقررات این قانون تشکیل و به ثبت برسند تعاونی شناخته می‌شوند.

ماده ۳ - دولت موظف است با رعایت این قانون و در حد مقررات به گونه‌ای که زمینه اداره یا دخالت در اداره تعاونیها یا کارفرمای مطلق شدن دولت فراهم نیاید با بخش تعاونی همکاری نموده و امکانات و تسهیلات لازم را با هماهنگی وزارت تعاون در اختیار آنها قرار دهد.

ماده ۴ - دولت و کلیه سازمانهای وابسته موظفتند در اجرای طرحها و پروژه‌های خود در شرایط مساوی اولویت را به بخش تعاونی بدهند.

ماده ۵ - اساسنامه هر یک از تعاونیها باید با رعایت مقررات این قانون شامل نکات زیر باشد:

نام با قید کلمه تعاونی، هدف، موضوع، نوع، حوزه عملیات، مدت، مرکز اصلی عملیات و نشانی، میزان سرمایه، مقررات مربوط به عضو، ارکان، مقررات مالی و کار، انحلال و تصفیه.

تبصره - تابعیت تعاونیها باید ایرانی باشد.

ماده ۶ - حداقل و حداکثر تعداد عضو در تعاونیها به نسبت سرمایه و فرصت اشتغال و نوع فعالیت و رعایت اصل عدم تمرکز و تداول ثروت به وسیله آیین نامه ای تعیین می شود که به تصویب وزارت تعاون می رسد ولی در هر صورت تعداد اعضاء نباید کمتر از ۷ نفر باشد.

ماده ۷ - شرکتها و اتحادیه های تعاونی دارای شخصیت حقوقی مستقل می باشند.

فصل دوم - عضو

ماده ۸ - عضو در شرکتهای تعاونی شخصی است حقیقی که واجد شرایط مندرج در این قانون بودجه بوده و ملتزم به اهداف بخش تعاونی و اساسنامه قانونی آن تعاونی باشد.

تبصره ۱ - در تعاونیهای تولید عضو باید در تعاونی بکار اشتغال داشته باشد.

تبصره ۲ - در تعاونیهای چند منظوره ای در صورتی که عضویت برای همه آزاد باشد، داشتن عضو غیر شاغل مجاز است، اما هیأت مدیره و مدیرعامل باید از میان اعضاء شاغل انتخاب گردد.

ماده ۹ - شرایط عضویت در تعاونیها عبارت است از:

۱ - تابعیت جمهوری اسلامی ایران.

۲ - عدم ممنوعیت قانونی و حجر و ورشکستگی به تقصیر.

۳ - عدم سابقه ارتشاء - اختلاس و کلاهبرداری.

۴ - درخواست کتبی عضویت و تعهد رعایت مقررات اساسنامه تعاونی.

۵ - عدم عضویت در تعاونی مشابه.

ماده ۱۰ - اعضاء در کلیه امور تعاونی طبق اساسنامه حق نظارت دارند.

ماده ۱۱ - کلیه اعضاء مکلفند به وظایف و مسئولیتهایی که در حدود قوانین و مقررات تعهد کرده اند عمل کنند.

ماده ۱۲ - خروج عضو از تعاونی اختیاری است و نمی توان آن را منع کرد.

تبصره ۱ - اعضاء متخصص تعاونیهای تولید حداقل شش ماه قبل از استعفاء باید مراتب را کتباً به اطلاع تعاونی برسانند.

تبصره ۲ - در صورتی که خروج عضو موجب ضرری برای تعاونی باشد، وی ملزم به جبران است.

ماده ۱۳ - در موارد زیر عضو از تعاونی اخراج می شود:

۱ - از دست دادن هر یک از شرایط عضویت مقرر در این قانون.

۲ - عدم رعایت مقررات اساسنامه و سایر تمهیدات قانونی پس از دو اخطار کتبی توسط هیأت مدیره به فاصله ۱۵ روز و گذشتن ۱۵ روز از تاریخ اخطار دوم با تصویب مجمع عمومی فوق العاده.

۳ - ارتکاب اعمالی که موجب زیان مادی تعاونی شود و وی نتواند ظرف مدت یک سال آن را جبران نماید یا اعمالی که به حیثیت و اعتبار تعاونی لطمه وارد کند یا با تعاونی رقابتی ناسالم بنماید.

تبصره - تشخیص موارد فوق بنا به پیشنهاد هریک از مدیران و تصویب مجمع عمومی خواهد بود.

ماده ۱۴ - در صورت فوت عضو ورثه وی که واجد شرایط و ملتزم به رعایت مقررات تعاونی باشند، عضو تعاونی شناخته شده و در صورت تعدد بایستی مابه التفاوت افزایش سهم ناشی از تعدد خود را به تعاونی بپردازند. اما اگر کتباً اعلام نمایند که مایل به ادامه عضویت در تعاونی نیستند و یا هیچ کدام واجد شرایط نباشند، عضویت لغو می گردد.

تبصره - اگر تعداد ورثه پیش از ظرفیت تعاونی باشد، یک یا چند نفر به تعداد مورد نیاز تعاونی با توافق سایر ورثه عضو تعاونی شناخته می شوند.

ماده ۱۵ - در صورت لغو عضویت به سبب فوت، استعفاء، انحلال، اخراج، طبق اساسنامه و قرارداد منعقد شده سهم و کلیه حقوق و مطالبات عضو به قیمت روز تقویم و به دیون تعاونی تبدیل می شود که پس از کسر دیون وی به تعاونی، به او یا ورثه اش پرداخت خواهد شد.

تبصره - در صورتی که ورثه تقاضا نماید که سهم عضو متوفی از عین اموال تعاونی پرداخت شود و تراضی یا مصالحه ممکن نباشد چنانچه عین قابل واگذاری بوده و به موجب اخلال و ضرر فاحش به اعضاء و تعاونی نگردد آن قسمت از مطالبات تسلیم ورثه می گردد.

فصل سوم - سرمایه

ماده ۱۶ - سرمایه تعاونی اموال و دارایی هایی است که برای تأسیس تعاونی یا افزایش سرمایه قبلی در اختیار آن قرار می گیرد.

ماده ۱۷ - شرکتهای تعاونی شرکتهایی است که تمام یا حداقل ۵۱٪ سرمایه به وسیله اعضاء در اختیار شرکت تعاونی قرار می گیرد و وزارتخانه ها، سازمانها، شرکتهای دولتی و وابسته به دولت و تحت پوشش دولت، بانکها، شهرداریها، شوراهای اسلامی کشوری، بنیاد مستضعفان و سایر نهادهای عمومی می توانند جهت اجرای بند ۲ اصل ۴۳ از راه وام بدون بهره یا هر راه مشروع دیگر از قبیل مشارکت، مضاربه، مزارعه، مساقات، اجاره، اجاره به شرط تملیک، بیع شرط، فروش

اقساطی، صلح، اقدام به کمک در تأمین و یا افزایش سرمایه شرکتهای تعاونی نمایند بدون آنکه عضو باشند.

تبصره - در مواردی که دستگاههای دولتی در تأسیس شرکتهای تعاونی شریک می‌شوند ظرف مدتی که با موافقت طرفین در ضمن عقد شرکت تعیین خواهد شد سهم سرمایه‌گذاری دولت به تدریج بازپرداخت و صد درصد سرمایه به تعاونی تعلق خواهد گرفت.

ماده ۱۸ - دولت می‌تواند با رعایت اصول چهل و سوم و چهل و چهارم قانون اساسی، واحدهای صنعتی یا کشاورزی یا خدماتی و امثال آن را که اموال عمومی است و در اختیار دارد در اختیار شرکتهای تعاونی به صورت زیر قرار دهد:

۱ - واحدهای مذکور را به صورت حبس موقت یا مادام که تعاونی به صورت قانونی وجود داشته باشد در اختیار تعاونی قرار دهد و تعاونی مالک متافع آن باشد.

۲ - در صورتی که واحدهای مذکور کارکنان واجد شرایط داشته باشند، در عضویت آن تعاونی اولویت خواهند داشت.

۳ - دولت می‌تواند طبق قرارداد بابت استهلاك یا بازسازی یا نگهداری یا توسعه واحدهای مزبور سالانه مبلغی نقدی و یا کالا دریافت نماید.

۴ - دولت می‌تواند در واگذاری واحدهای فوق و سایر امکانات، مقرراتی به عنوان شرایط الزامی در رعایت سیاستهای دولت در قیمت‌گذاری و برنامه‌ریزی تولید و توزیع و تأمین منافع عمومی، تعیین نماید.

ماده ۱۹ - در استفاده از وام و کمکهای مالی دولتی اولویت با تعاونی‌هایی است که از بانکها طبق قانون عملیات بانکی بدون بهره دریافت نکرده باشند.

ماده ۲۰ - سهم اعضاء در تأمین سرمایه شرکتهای تعاونی برابر است مگر مجمع عمومی تصویب نماید که اعضاء سهم بیشتری تأدیه نمایند که در این صورت حداقل و حداکثر سهم‌ها باید در حدودی باشد که وزارت تعاون متناسب با نوع و تعداد اعضاء تعاونیها تعیین می‌نماید.

ماده ۲۱ - هر تعاونی وقتی ثبت و تشکیل می‌شود که حداقل یک سوم سرمایه آن تأدیه و در صورتی که به صورت نقدی و جنسی باشد تقویم و تسلیم شده باشد.

تبصره - اعضاء تعاونی مکلفند مبلغ پرداخت نشده سهم خود را ظرف مدت مقرر در اساسنامه تأدیه نمایند.

ماده ۲۲ - عضو یا اعضای تعاونی می‌توانند با رعایت مقررات این قانون سهم خود را به سایر اعضا و یا افراد جدید واجد شرایط واگذار نمایند.

ماده ۲۳ - مسئولیت مالی اعضا در شرکتهای تعاونی محدود به میزان سهم آنان می‌باشد مگر آنکه در قرارداد ترتیب دیگری شرط شده باشد.

تبصره - مسئولیت دستگاههای عمومی تأمین کننده سرمایه تعاونیها به میزان سرمایه متعلق به آنان می‌باشد مگر آنکه در قرارداد ترتیب دیگری شرط شده باشد.

ماده ۲۴ - دولت موظف است جهت اجراء بند ۲ اصل ۴۳ شرایط و امکانات لازم را برای تشکیل و تقویت تعاونیها در جهت تأمین مقاصد مذکور در این بند فراهم آورد.

تبصره ۱ - به منظور فوق دولت می‌تواند با استفاده از منابع بودجه‌ای یا منابع بانکی با تضمین دولت، وام بدون بهره در اختیار تعاونی قرار دهد و اموال منقول و یا غیر منقول و وسایل و امکانات لازم را به قیمت عادله به طور نقد و یا اقساط برای تشکیل و تقویت تعاونیها با آنها بفروشد و یا به آنها اجاره دهد و یا اقدام به عقد اجاره به شرط تملیک بنماید و یا سهام شرکتهای مؤسسات دولتی و وابسته دولت و بانکها و مصادره و ملی شده را به تعاونیها منتقل نماید.

تبصره ۲ - بانکها موظف‌اند جهت سرمایه‌گذاری و یا افزایش سرمایه تعاونیها و یا تقویت آنها وام و سایر تسهیلات اعطایی را در اختیار آنان قرار دهند و می‌توانند قرارداد نمایند که سرمایه‌هایی که از محل وام و سایر تسهیلات اعطایی تأمین می‌شود به عنوان ضمانت و یا وثیقه و یا رهن در نزد بانک باشد و یا در صورتی که تعاونی قادر به بازپرداخت وام نباشد بانک مطالبات خود را از طریق فروش اموال تعاونی تسویه نماید که در خرید آن گونه اموال تعاونیهای دیگر اولویت دارند.

فصل چهارم - حساب سود و زیان و تقسیم سود و سایر مقررات مالی

ماده ۲۵ - سود خالص شرکتهای اتحادیه‌های تعاونی در هر سال مالی به ترتیب زیر تقسیم می‌شود:

۱ - از حداقل پنج درصد (۵٪) به بالا با تصویب مجمع عمومی به عنوان ذخیره تعاونی به حساب ذخیره قانونی منظور می‌شود.

تبصره ۱ - ذخیره قانونی تا زمانی که مبلغ کل ذخیره حاصل از درآمدهای مذکور به میزان یک چهارم معدل سرمایه سه سال اخیر شرکت نرسیده باشد الزامی است.

تبصره ۲ - تعاونیها می توانند تا حداکثر یک دوم ذخیره قانونی را جهت افزایش سرمایه خود بکار ببرند.

۲ - حداکثر پنج درصد از سود خالص به عنوان اندوخته احتیاطی به پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب مجمع عمومی به حساب مربوط منظور می گردد و نحوه مصرف آن با تصویب مجمع عمومی است.

۳ - چهار درصد از سود خالص به عنوان حق تعاون و آموزش به صندوق تعاون واریز می گردد.

۴ - درصدی از سود جهت پاداش به اعضاء، کارکنان، مدیران و بازرسان به پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب مجمع عمومی تخصیص داده می شود.

۵ - پس از کسر وجوه فوق باقیمانده سود خالص به ترتیبی که در اساسنامه و شرایط ضمن عقد پذیرفته می شود تقسیم می گردد.

فصل پنجم - تعاونیهای تولید و توزیع

ماده ۲۶ - تعاونیهای تولید شامل تعاونیهایی است که در امور مربوط به کشاورزی، دامداری، دامپروری، پرورش و صید ماهی، شیلات، صنعت، معدن، عمران شهری و روستایی و عشایری و نظایر اینها فعالیت می نمایند.

تبصره - تعاونیهای تولید در کلیه اولویتها و حمایتهای مربوط به تعاونیها حق تقدم دارند.

ماده ۲۷ - تعاونیهای توزیع عبارتند از تعاونیهایی که نیاز مشاغل تولیدی و یا مصرف کنندگان عضو خود را در چهارچوب مصالح عمومی و به منظور کاهش هزینهها و قیمتها تأمین می نمایند.

تبصره - تعاونیهای توزیع مربوط به تأمین کالا و مسکن و سایر نیازمندیهای روستائیان و عشایر و کارگران و کارمندان از نظر گرفتن سهمیه کالا و حمایتهای دولتی و بانکی و سایر حمایتهای مربوط به امور تهیه و توزیع اولویت دارند.

ماده ۲۸ - شرکتها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و تعاونیها موظفاند در معاملات خود به تعاونیها اولویت دهند.

تبصره - تعاونیهای موضوع این قانون با رعایت قوانین و مقررات می توانند به امر صادرات و واردات در موضوع فعالیت خود بپردازند.

فصل ششم - ارکان تعاونیها

ماده ۲۹ - شرکتهای تعاونی برای اداره امور خود دارای ارکان زیر می‌باشند:

۱ - مجمع عمومی.

۲ - هیأت مدیره.

۳ - بازرسی.

بخش اول - مجمع عمومی

ماده ۳۰ - مجمع عمومی که بر اساس این قانون بالاترین مجمع اتخاذ تصمیم و نظارت در امور شرکتهای تعاونی می‌باشد، از اجتماع اعضای تعاونی یا نمایندگان تام‌الاختیار به صورت عادی و فوق‌العاده تشکیل می‌شود و هر عضو بدون در نظر گرفتن میزان سهم فقط دارای یک رأی است. تبصره ۱ - در شرکت‌های تعاونی هر یک از دستگاهها و شرکتهای دولتی، بانکها، شوراهای اسلامی کشوری و سازمانهای عمومی که در تعاونی مشارکت یا سرمایه‌گذاری کرده‌اند می‌توانند نماینده ای برای نظارت و بازرسی در تعاونی و شرکت در جلسات مجمع عمومی و هیأت مدیره به عنوان ناظر داشته باشند.

تبصره ۲ - انحلال، ادغام یا تغییر موادی از اساسنامه تعاونی که مغایر شروط و قراردادهای منعقدۀ با منابع تأمین‌کننده اعتبار و کمک مالی وامکانات مختلف و سرمایه‌گذاری و مشارکت باشد موکول به موافقت مراجع مذکور خواهد بود.

ماده ۳۱ - مجمع مؤسس عبارت است از عده‌ای از افراد واجد شرایط عضویت در تعاونی مربوط که اقدام به تأسیس تعاونی می‌نمایند.

ماده ۳۲ - وظایف مجمع مؤسس عبارت است از:

۱ - تهیه و پیشنهاد اساسنامه طبق قانون و مقررات.

۲ - دعوت به عضویت افراد واجد شرایط.

۳ - تشکیل اولین مجمع عمومی جهت تصویب و ثبت اساسنامه و تعیین هیأت مدیره و سایر وظائف مجمع عمومی.

تبصره ۱ - پس از تشکیل اولین جلسه رسمی مجمع عمومی و تعیین هیأت مدیره وظایف هیأت مؤسس خاتمه می‌یابد.

تبصره ۲ - اعضای که با مصوبه اولین جلسه مجمع عمومی عادی در مورد اساسنامه موافقت نداشته باشند می‌توانند در همان جلسه تقاضای عضویت خود را پس بگیرند.

تبصره ۳ - تصویب اساسنامه تعاونی با حداقل دو سوم اعضای اولین مجمع عمومی عادی می‌باشد.
ماده ۳۳ - مجمع عمومی عادی حداقل سالی یک بار پس از پایان سال مالی جهت انجام وظایف قانونی خود تشکیل می‌شود.

ماده ۳۴ - وظایف و اختیارات مجمع عمومی عادی به شرح زیر است:

۱ - انتخاب هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان برای مدت دو سال.
۲ - رسیدگی و اتخاذ تصمیمی درباره ترازنامه و حساب سود و زیان و سایر گزارشهای مالی هیأت مدیره.

۳ - تعیین خط مشی و برنامه تعاونی و تصویب بودجه جاری و سرمایه گذاری و اعتبارات و وامهای درخواستی و سایر عملیات مالی به پیشنهاد هیأت مدیره.

۴ - اتخاذ تصمیم نسبت به افزایش و یا کاهش سرمایه در حدود قوانین و مقررات.

۵ - اخذ تصمیم نسبت به ذخایر و پرداخت سود و مازاد درآمد و تقسیم آن طبق اساسنامه.

۶ - تصویب مقررات و دستورالعملهای داخلی تعاونی.

۷ - سایر وظایفی که قوانین و مقررات بر عهده مجمع عمومی قرار می‌دهد.

ماده ۳۵ - مجمع عمومی فوق‌العاده به منظور تغییر مواد در اساسنامه (در حدود این قانون)،

تصمیم‌گیری نسبت به عزل یا قبول استعفای هیأت مدیره و انحلال یا ادغام تعاونی تشکیل می‌گردد.

تبصره ۱ - مجمع عمومی فوق‌العاده بنا به تقاضای کتبی حداقل یک سوم اعضای تعاونی و یا اکثریت مطلق اعضای هیأت مدیره و یا بازرس یا بازرسان با حضور حداقل دو سوم اعضای کل مجمع تشکیل می‌شود. در تعاونیهای دارای بیش از پانصد نفر عضو در صورتی که بار اول با دو سوم اعضای تشکیل نشود، بار دوم با نصف به علاوه یک رسمیت خواهد داشت.

تبصره ۲ - در صورتی که هیأت مدیره ظرف مدت حداکثر یک ماه نسبت به تشکیل مجمع عمومی فوق‌العاده اقدام ننماید، وزارت تعاون نسبت به تشکیل مجمع عمومی اقدام می‌نماید.

بخش دوم - هیأت مدیره

ماده ۳۶ - اداره امور تعاونی طبق اساسنامه بر عهده هیأت مدیره ای مرکب از حداقل ۳ نفر و

حداکثر ۷ نفر عضو اصلی و تا یک سوم اعضاء اصلی، اعضاء علی‌البدل می‌باشند ولی برای تعاونیهای بزرگ در مقابل افزایش هر چهارصد نفر یک نفر می‌تواند به اعضاء اصلی هیأت مدیره و یک نفر به اعضاء علی‌البدل بیفزاید مشروط بر آنکه تعداد از پانزده نفر بیشتر نشود که برای مدت دو سال و با رأی مخفی انتخاب می‌شوند. اخذ رأی برای انتخاب اعضاء اصلی و علی‌البدل در یک نوبت به عمل می‌آید و حائزین اکثریت بعد از اعضاء اصلی به ترتیب اعضاء علی‌البدل شناخته می‌شوند و انتخاب مجدد هر یک از اعضاء اصلی و علی‌البدل بلامانع است.

تبصره ۱ - انتخاب اعضاء هیأت مدیره و علی‌البدل با اکثریت مطلق آراء مجمع عمومی بوده و در صورتی که در دوره اول رأی‌گیری تمام یا بعضی از داوطلبان حائز اکثریت مطلق نگردند بلافاصله از بین دارندگان بیشترین آراء به تعداد دو برابر موردنیاز برای تکمیل هیأت مدیره و علی‌البدل با اکثریت نسبی رأی‌گیری به عمل می‌آید.

تبصره ۲ - هیأت مدیره در اولین جلسه از میان خود یک نفر را به عنوان رئیس هیأت مدیره و یک نفر را به عنوان نایب رئیس و یک یا دو نفر را به عنوان منشی انتخاب می‌کند.

تبصره ۳ - در صورت استعفاء، فوت، ممنوعیت قانونی و یا غیبت غیر موجه مکرر (به نحوی که در اساسنامه تعیین می‌شود) اعضاء هیأت مدیره، یکی از اعضاء علی‌البدل به ترتیب آراء بیشتر برای بقیه مدت مقرر به جانشینی وی در جلسات هیأت مدیره شرکت می‌نماید.

تبصره ۴ - خدمات اعضاء هیأت مدیره در ازاء عضویت در هیأت مدیره شرکتهای تعاونی بلاعوض است ولی هزینه اجرای مأموریتهایی که از طرف تعاونی در حدود بودجه مصوب مجمع عمومی به آنان ارجاع می‌شود قابل پرداخت است و مجمع می‌تواند مبلغی از سود خالص را به عنوان پاداش به آنان بپردازد.

ماده ۳۷ - وظایف و اختیارات هیأت مدیره به شرح زیر می‌باشد:

۱ - دعوت مجمع عمومی (عادی - فوق‌العاده).

۲ - اجرای اساسنامه و تصمیمات مجمع عمومی و سایر مقررات مربوط.

۳ - نصب و عزل و قبول استعفای مدیر عامل و نظارت بر عملیات وی و پیشنهاد میزان حقوق مدیر عامل به مجمع عمومی.

۴ - قبول درخواست عضویت و اخذ تصمیم نسبت به انتقال سهم اعضاء به یکدیگر و دریافت

استعفای هر یک از اعضاء هیأت مدیره.

۵ - نظارت بر مخارج جاری تعاونی و رسیدگی به حسابها و ارائه به بازرس یا بازرسان و تسلیم به موقع گزارش مالی و ترازنامه تعاونی به مجمع عمومی.

۶ - تهیه و تنظیم طرحها و برنامه ها و بودجه و سایر پیشنهادات و ارائه آن به مجمع عمومی جهت اتخاذ تصمیم.

۷ - تعیین نماینده از بین اعضاء تعاونی برای حضور در جلسات مجامع عمومی شرکتها و اتحادیه هایی که تعاونی در آنها مشارکت دارد.

۸ - تهیه و تنظیم دستورالعملهای داخلی تعاونی و تقدیم آن به مجمع عمومی برای تصویب.

۹ - تعیین نماینده و یا وکیل در دادگاهها و مراجع قانونی و سایر سازمانها با حق توکیل.

۱۰ - تعیین و معرفی صاحبان امضای مجاز (یک یا دو نفر از اعضاء هیأت مدیره با توافق مدیرعامل) برای قراردادهای و اسناد تعهدآور تعاونی.

تبصره - هیأت مدیره وظایف خود را به صورت جمعی انجام می دهد و هیچ یک از اعضاء هیأت مدیره حق ندارد از اختیارات هیأت، منفرداً استفاده کند مگر در موارد خاص که وکالت یا نمایندگی کتبی از طرف هیأت مدیره داشته باشد. هیأت مدیره می تواند قسمتی از اختیارات خود را با اکثریت سه چهارم آراء به مدیر عامل تفویض نماید.

ماده ۳۸ - هیأت مدیره و مدیر عامل و بازرسان علاوه بر داشتن شرایط عضو باید واجد شرایط زیر باشند:

۱ - اطلاعات یا تجربه برای انجام وظایف متناسب با آن تعاونی.

۲ - ایمان و تعهد و التزام عملی به اسلام (در تعاونیهای متشکل از اقلیتهای دینی شناخته شده در قانون اساسی تعهد عملی به دین خود).

۳ - عدم سوء سابق مالی و یا محکومیت در دادگاههای اجرای اصل ۴۹ قانون اساسی.

۴ - عدم عضویت در گروههای محارب و عدم ارتکاب جرائم بر ضد امنیت و جعل اسناد.

۵ - عدم اشتها به فساد اخلاقی و مالی.

تبصره - در مواردی که مدیر عامل از خارج انتخاب می شود داشتن شرایط بندهای ۴ و ۵ ماده ۹ الزامی نیست.

ماده ۳۹ - هیأت مدیره مکلف است بلافاصله بعد از انتخاب جهت مدیریت عملیات تعاونی و اجرای تصمیمات مجمع عمومی و هیأت مدیره فرد واجد شرایطی را از بین اعضای تعاونی و با از خارج تعاونی برای مدت دو سال به عنوان مدیر عامل آن تعاونی انتخاب کند که زیر نظر هیأت مدیره انجام وظیفه نماید. وظایف و اختیارات و حقوق و مزایای مدیر عامل طبق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به پیشنهاد هیأت مدیره به تصویب مجمع عمومی خواهد رسید.

بخش سوم - بازرسی

ماده ۴۰ - مجمع عمومی عادی بازرسی یا بازرسانی را برای مدت دو سال مالی انتخاب می‌کند و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.

تبصره ۱ - در صورت فوت یا ممنوعیت قانونی و یا استعفای بازرسی یا بازرسان اصلی، هیأت مدیره مکلف است ظرف ده روز بازرسی یا بازرسان علی‌البدل را به ترتیب اولویت آراء برای بقیه مدت دعوت نماید.

تبصره ۲ - حق الزحمه و پاداش بازرسی یا بازرسان با تصویب مجمع عمومی تعیین می‌گردد.

ماده ۴۱ - وظایف بازرسی یا بازرسان تعاونی به شرح زیر است:

۱ - نظارت مستمر بر انطباق نحوه اداره امور تعاونی و عملیات و معاملات انجام شده با اساسنامه و قوانین و مقررات و دستورالعملهای مربوطه.

۲ - رسیدگی به حسابها، دفاتر، اسناد، صورتهای مالی از قبیل ترازنامه و حسابهای عملکرد و سود و زیان، بودجه پیشنهادی و گزارشات هیأت مدیره به مجمع عمومی.

۳ - رسیدگی به شکایات اعضاء و ارائه گزارش به مجمع عمومی و مراجع ذیربط.

۴ - تذکر کتبی تخلفات موجود در نحوه اداره امور تعاونی به هیأت مدیره و مدیر عامل و تقاضای رفع نقص.

تبصره - بازرسی یا بازرسان حق دخالت مستقیم در اداره امور تعاونی را نداشته ولی می‌توانند بدون حق رأی در جلسات هیأت مدیره شرکت کنند و نظرات خود را نسبت به مسائل جاری تعاونی اظهار دارند.

ماده ۴۲ - در صورتی که بازرسی یا بازرسان تشخیص دهند که هیأت مدیره و یا مدیر عامل در انجام وظایف محوله مرتکب تخلفاتی گردیده است و به تذکرات آنان ترتیب اثر نمی‌دهند باید

موضوع را به مجمع عمومی برای رسیدگی و اتخاذ تصمیم لازم گزارش دهند.

فصل هفتم - اتحادیه تعاونی

ماده ۴۳ - اتحادیه های تعاونی با عضویت شرکتهای و تعاونی هایی که موضوع فعالیت آنها واحد است برای تأمین تمام و یا قسمتی از مقاصد زیر تشکیل می گردد:

۱ - ارائه خدمات آموزشی و فرهنگی و تبلیغاتی مربوط به امور تعاون به تعاونیهای عضو و بالا بردن سطح علمی و فنی و تخصصی و اطلاعات مورد نیاز اعضاء آنها و گسترش تعلیمات تعاونی.

۲ - ارائه خدمات تحقیقاتی و مطالعاتی پیرامون موضوعات مورد نیاز تعاونی های عضو و کمک به جمع آوری آمار و اطلاعات و گزارشات اقتصادی و اجتماعی به آنان و وزارت تعاون.

۳ - کمک به سازماندهی و حسن اداره امور و هماهنگی و حفاظت و توسعه تعاونیهای موضوع فعالیت خود.

۴ - کمک به برقراری ارتباط و همکاری متقابل بین تعاونیها و بین آنها و مردم و دولت و سایر ارتباطات داخلی و خارجی.

۵ - ارائه خدمات اداری، مالی، حسابداری، حساسبرسی، بازرسی، تجاری، اعتباری، تشکیل صندوقهای قرض الحسنه و سایر فعالیتهای اقتصادی مورد نیاز تعاونی های عضو.

۶ - تأمین نیازهای مشترک و بازاریابی و خرید و و فروش و صادرات و واردات تعاونیهای عضو.

۷ - ارائه خدمات فنی، تخصصی، حقوقی، قبول وکالت اعضاء در کلیه امور مورد نیاز آنان، خدمات مشاوره ای و راهنمایی و سایر تسهیلات مورد نیاز تعاونی ها.

۸ - نظارت بر التزام تعاونیهای موضوع فعالیت خود به رعایت قوانین و مقررات مربوط و معرفی متخلفین به مراجع قانونی ذیربط.

۹ - حل اختلاف و داوری در محدوده امور مربوط به تعاونیها به صورت کدخدامنشی و صلح اعضاء تعاونیها.

تبصره ۱ - عضویت در اتحادیه تعاونی اختیاری است و تعاونیهایی که عضو اتحادیه نباشند از حقوق قانونی محروم نخواهند بود.

تبصره ۲ - برای هر موضوع فعالیت تعاونی در هر شهرستان فقط یک اتحادیه تشکیل می گردد.

ماده ۴۴ - سرمایه اتحادیه های تعاونی از محل پرداخت سهم تعاونی های عضو (به تناسب تعداد

اعضاء تعاونی و میزان استفاده از خدمات اتحادیه) تأمین می‌شود و افزایش سرمایه اتحادیه از طریق افزایش سهم آنان و پرداخت حق عضویت و سایر دریافتها تأمین می‌گردد و هر گونه تصمیم درباره سرمایه یا افزایش یا کاهش آن با تصویب دو سوم اعضای مجمع عمومی اتحادیه خواهد بود.

ماده ۴۵ - هر اتحادیه تعاونی دارای ارکان زیر است:

۱ - مجمع عمومی

۲ - هیأت مدیره

۳ - هیأت بازرسی

ماده ۴۶ - مجمع عمومی اتحادیه‌های تعاونی از نمایندگان تعاونی‌های عضو تشکیل می‌شود و هر تعاونی دارای یک رأی می‌باشد. سایر مقررات مربوط به مجمع عمومی به همان ترتیبی است که در بخش اول فصل ششم آمده است.

ماده ۴۷ - اعضاء هیأت مدیره اتحادیه‌های تعاونی به پیشنهاد تعاونیهای عضو و تصویب مجمع عمومی انتخاب می‌شوند و بهر حال از هر تعاونی بیش از یک نفر عضو در هیأت مدیره نخواهد بود.

ماده ۴۸ - اعضای هیأت مدیره برای یک سال انتخاب می‌شوند و انتخاب مجدد آنان تا سه دوره بلامانع است. سایر وظایف و اختیارات و مقررات مربوط به هیأت مدیره مذکور در فصل ششم در مورد هیأت مدیره اتحادیه نیز مجری خواهد بود.

ماده ۴۹ - مدیر عامل با تصویب اکثریت دو سوم اعضای هیأت مدیره برای مدت یک سال انتخاب می‌گردد و انتخاب مجدد وی بلامانع است. مدیر عامل کلیه اختیارات اجرایی اتحادیه را طبق اساسنامه در اجرای قوانین و مقررات مربوط و مصوبات مجمع عمومی و هیأت مدیره و اداره امور اتحادیه تعاونی و سایر وظایف و اختیاراتی که به عهده ارکان اتحادیه تعاونی نباشد، دارا است.

ماده ۵۰ - هیأت بازرسی مأمور حسابرسی و بازرسی اتحادیه تعاونی است. اعضای این هیأت به وسیله تعاونیهای عضو تعیین می‌گردند. گزارشات هیأت بازرسی باید به تصویب اکثریت مطلق اعضای هیأت برسد. وظایف و اختیارات و سایر مقررات مربوط به بخش سوم فصل ششم در مورد هیأت بازرسی نیز مجری است.

تبصره - هیأت بازرسی اتحادیه‌ها می‌توانند بنا به تقاضای مجمع عمومی تعاونیهای عضو و تصویب مجمع عمومی اتحادیه وظایف بازرسی تعاونیهای عضو را نیز انجام دهند.

فصل هشتم - تشکیل و ثبت تعاونیها

ماده ۵۱ - شرکتهای و اتحادیه‌های تعاونی با رعایت این قانون پس از تهیه طرح و تصویب آن به کیفیتی که در آیین‌نامه اجرایی مشخص خواهد شد باید مدارک زیر را برای تشکیل و ثبت ارائه دهند:

۱ - صورتجلسه تشکیل مجمع مؤسس و اولین مجمع عمومی و اسامی اعضاء و هیأت مدیره منتخب و بازرسان.

۲ - اساسنامه مصوب مجمع عمومی.

۳ - درخواست کتبی ثبت.

۴ - طرح پیشنهادی و ارائه مجوز وزارت تعاون.

۵ - رسید پرداخت مقدر لازم‌التأدیه سرمایه.

۶ - مدارک دعوت موضوع بند ۲ ماده ۳۲.

تبصره - اولین هیأت مدیره پس از اعلام قبولی مکلفند با انجام تشریفات مقرر نسبت به ثبت تعاونی اقدام نمایند.

ماده ۵۲ - اداره ثبت شرکتهای موظف است پس از دریافت اسناد و مدارک لازم اقدام به ثبت تعاونیها نماید.

فصل نهم - ادغام، انحلال و تصفیه

بخش اول - ادغام

ماده ۵۳ - شرکتهای تعاونی می‌توانند در صورت تصویب مجامع عمومی فوق‌العاده و طبق مقررات آیین‌نامه اجرایی این قانون با یکدیگر ادغام شوند.

تبصره - صورتجلسات مجامع عمومی فوق‌العاده تعاونیهای ادغام شده منظم به مدارک مربوط باید حداکثر ظرف مدت دو هفته برای ثبت به اداره ثبت شرکتهای تسلیم شده و خلاصه تصمیمات به اطلاع کلیه اعضاء و بستانکاران برسد.

بخش دوم انحلال و تصفیه

ماده ۵۴ - شرکتهای و اتحادیه‌های تعاونی در موارد زیر منحل می‌شوند:

- ۱ - تصمیم مجمع عمومی فوق‌العاده.
 - ۲ - کاهش تعداد اعضاء از حد نصاب مقرر در صورتی که حداکثر ظرف مدت ۳ ماه تعداد اعضاء به نصاب مقرر نرسیده باشد.
 - ۳ - انقضای مدت تعیین شده در اساسنامه مربوط در صورتی که در اساسنامه مدت تعیین شده باشد و مجمع عمومی مدت را تمدید نکرده باشد.
 - ۴ - توقف فعالیت پیش از یک سال بدون عذر موجه.
 - ۵ - عدم رعایت قوانین و مقررات مربوط پس از ۳ بار اخطار کتبی در سال به وسیله وزارت تعاون بر طبق آیین‌نامه مربوط.
 - ۶ - ورشکستگی طبق قوانین مربوط.
- تبصره ۱ - پس از اعلام انحلال و ثبت بلافاصله آن در اداره ثبت محل، تصفیه طبق قانون تجارت صورت می‌گیرد.
- تبصره ۲ - در بندهای دوم و چهارم و پنجم وزارت تعاون بلافاصله طبق آیین‌نامه مربوط انحلال تعاونی را به اداره ثبت محل اعلام می‌نماید.
- تبصره ۳ - اعلام نظر وزارت تعاون در مورد بندهای ۴ و ۵ در دادگاه صالح قابل شکایت و رسیدگی می‌باشد.
- تبصره ۴ - کلیه امتیازات و اموالی که از منابع عمومی دولتی و بانکها در اختیار تعاونی قرار گرفته با انحلال آن باید مستردشود. مسئولیت اعضاء هر تعاونی در این مورد تضامنی است.
- ماده ۵۵ - در صورتی که مجمع عمومی فوق‌العاده یا وزارت تعاون رأی به انحلال تعاونی بدهد، ظرف یک ماه سه نفر جهت تصفیه امور تعاون انتخاب و به اداره ثبت محل معرفی خواهند شد تا بر طبق قانون و آیین‌نامه مربوط نسبت به تصفیه امور تعاونی اقدام نمایند.
- ماده ۵۶ - در صورتی که هر تعاونی منحل گردد، قبل از انحلال باید به تمهیداتی که در برابر اخذ سرمایه و اموال و امتیازات از منابع عمومی و دولتی و بانکها و شهرداری سپرده است عمل نماید.
- فصل دهم - اتاق تعاون
- ماده ۵۷ - اتحادیه‌ها و شرکتهای تعاونی می‌توانند در صورت ضرورت با نظارت وزارت تعاون، اتاق تعاون مرکزی را در تهران و شعب آن را در استانها و شهرستانها جهت تأمین مقاصد زیر را

تشکیل دهند:

- ۱ - انجام وظایف و اختیارات اتاق بازرگانی و صنایع و معادن در ارتباط با بخش تعاون.
 - ۲ - انجام اموری که از طرف وزارت تعاون بدان محول می‌گردد، طبق آیین‌نامه.
 - ۳ - حل اختلاف و داوری در محدوده امور مربوط به تعاونیها به صورت کدخدامنشی و صلح مابین اعضاء و اتحادیه‌ها و بین تعاونیها و اتحادیه‌ها.
- تبصره - هر اتاق تعاون دارای شخصیت حقوقی و مستقل می‌باشد و از لحاظ مالی و اداری و هزینه‌ها به دولت وابسته نمی‌باشد.

ماده ۵۸ - ارکان هر اتاق تعاون عبارت است از:

- ۱ - مجمع نمایندگان.
 - ۲ - هیأت مدیره.
 - ۳ - هیأت بازرسی.
- ماده ۵۹ - مجمع نمایندگان عبارت است از نمایندگان اتحادیه‌ها به معرفی مجمع عمومی اتحادیه‌ها و در صورتی که تعاونیهای فاقد اتحادیه باشند، نماینده‌ای به معرفی آن تعاونیها، که برای مدت سه سال انتخاب می‌گردند و وظایف آن عبارت است از:
- الف - بررسی پیشنهادات مربوط به اساسنامه و آیین‌نامه‌های داخلی و تأیید آن جهت تصویب نهایی وزیر تعاون.

ب - تعیین هیأت مدیره.

ج - تصویب برنامه و بودجه سالانه به پیشنهاد هیأت مدیره.

د - تعیین دو نفر بازرس جهت عضویت در هیأت بازرسی.

ه - رسیدگی و اتخاذ تصمیم در مورد ترازنامه و سایر گزارشهای هیأت مدیره پس از اظهار نظر هیأت بازرسی.

ماده ۶۰ - هیأت مدیره اطاقهای تعاون متشکل از ۵ نفر از میان اعضاء تعاونی‌ها می‌باشند که حتی‌الامکان از مدیران تعاونیهای کشاورزی و روستایی و عشایری، صنعتی، معدنی، عمران شهری و روستایی، توزیع خواهند بود و برای مدت سه سال از طرف مجمع عمومی نمایندگان انتخاب می‌شوند.

ماده ۶۱ - وظایف هیأت مدیره عبارت است از:

- ۱ - فعالیت لازم جهت تأمین مقاصد اطاق تعاون بر طبق اساسنامه و آیین‌نامه‌های مربوط.
- ۲ - اداره کلیه امور مربوط به اطاق تعاون و انجام کلیه مکاتبات و ارتباطات و عملیات مالی مورد نیاز اطاق طبق آیین‌نامه‌های داخلی آن.
- ۳ - اجرای تصمیمات مجمع نمایندگان.
- ۴ - ارائه گزارشها و پیشنهادهای لازم به مجمع نمایندگان.

ماده ۶۲ - هیأت مدیره اطاق تعاون هر استان موظف به ایجاد ارتباط و هماهنگی و همکاری بین اطاقهای شهرستانهای مربوط به خود است و آنها نیز موظف به همکاری هستند. همچنین هیأت مدیره اطاق تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف به ایجاد ارتباط و هماهنگی و همکاری بین اطاقهای استانها می‌باشد و آنها نیز موظف به همکاری هستند.

ماده ۶۳ - هیأت بازرسی متشکل از سه عضو می‌باشد که دو نفر آنها به وسیله مجمع عمومی نمایندگان و یک نفر دیگر به وسیله وزارت تعاون تعیین می‌گردند و وظایف آنها عبارت است از:
الف - نظارت و بازرسی مستمر از نظر رعایت اساسنامه و آیین‌نامه‌های اطاق تعاون و قوانین و مقررات مربوط.

ب - رسیدگی به حسابها، دفاتر، اسناد، صورتهای مالی از قبیل ترازنامه و عملکرد مالی و گزارش به مجمع نمایندگان و وزارت تعاون.

ج - بررسی شکایات و تخلفات مربوط به اطاق تعاون و گزارش به مراجع ذیربط.

د - ارائه گزارشهای سالانه و نویسی به مجمع نمایندگان و وزارت تعاون از نظر وضعیت فعالیتهای اطاق تعاون و رعایت قوانین و مقررات و اظهارنظر در مورد گزارشهای هیأت مدیره.
تبصره - هیأت مدیره مکلف است اسناد و مدارک مورد درخواست هیأت بازرسی را در اختیار آنان قرار دهد.

ماده ۶۴ - منابع مالی اطاقهای تعاون عبارت است از:

- ۱ - دریافت حق عضویت در اطاق تعاون از اعضاء.
- ۲ - دریافت کمکهای دولتی و مردمی و شوراها و هدایا.
- ۳ - دریافت حق مشاوره، کارشناسی، داوری در محدوده امور مربوط به تعاونیها به صورت

کدخدانمنشی و سایر خدماتی که در اختیار تعاونیها و اتحادیهها قرار می‌دهد.

فصل یازدهم - وزارت تعاون

ماده ۶۵ - به منظور اعمال نظارت دولت در اجرای قوانین و مقررات مربوط به بخش تعاونی و حمایت و پشتیبانی از این بخش، وزارت تعاون تشکیل می‌گردد.

تبصره ۱ - سازمانهای تعاون روستایی، مرکزی تعاون کشور، مرکزی تعاونیهای معدنی، مراکز گسترش خدمات تولیدی و عمرانی و سایر دفاتر، سازمانها و اداراتی که در رابطه با بخش تعاونی در وزارتخانه‌ها و سازمانهای مختلف فعالیت می‌نمایند منحل شده و کلیه وظایف، اختیارات، اموال، داراییها، اعتبارات، بودجه، پرسنل و سایر امکاناتی که در اختیار دارند به وزارت تعاون منتقل می‌شود و این وزارت با استفاده از بودجه و امکانات موجود آنها تشکیل می‌گردد.

تشکیلات و پستهای سازمانی وزارت تعاون که از تعداد پستهای دستگاههای منحل تجاوز نخواهد کرد به پیشنهاد وزیر تعاون و تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور ظرف مدت شش ماه (که در این مدت تشکیلات منحل کماکان به وظایف خود عمل می‌کنند) تعیین خواهد شد.

تبصره ۲ - صندوق تعاون جهت فعالیتهای اعتباری بخش تعاونی با کلیه داراییها و تعهدات خود از وزارت کار و امور اجتماعی منتزع و به وزارت تعاون الحاق و وظایف و اختیارات مجمع عمومی آن به وزیر تعاون منتقل می‌گردد.

تغییر در اساسنامه آن به پیشنهاد وزیر تعاون و تصویب هیأت وزیران خواهد بود.

ماده ۶۶ - وظایف و اختیارات وزارت تعاون عبارت است از:

۱ - اجرای آن قسمت از قانون و مقررات در رابطه با بخش تعاونی که مربوط به دولت می‌شود و نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات بخش تعاونی.

۲ - تهیه لوایح قانونی و آیین‌نامه‌های این قانون و اساسنامه‌ها و آیین‌نامه‌های تعاونیها مطابق این قانون.

۳ - جلب و هماهنگی حمایتها و کمکها و تسهیلات و امکانات دولتی و عمومی جهت بخش تعاونی با همکاری دستگاههای اجرایی ذیربط.

۴ - تشویق و کمک و همکاری در تأسیس و گسترش تعاونیها با جلب همکاری و مشارکت عموم مردم و شوراهای اسلامی کشوری.

- ۵ - ایجاد زمینه‌های همکاری و هماهنگی و تعاون بین تعاونیها و همچنین بین اتحادیه‌های تعاونی یا بین بخش تعاونی و سایر بخشهای اقتصادی.
- ۶ - کمک به فعالیتهای تبلیغاتی، آموزشی، فرهنگی، فنی، علمی، تحقیقاتی و صنعتی لازم برای بخش تعاونی با همکاری اتحادیه‌های تعاونی.
- ۷ - کمک به شرکت‌ها، اتحادیه‌های تعاونی در ارائه خدمات حقوقی، مالی، حسابداری و حسابرسی و دیگر خدمات مورد نیاز.
- ۸ - شرکت در مجامع بین‌المللی تعاون به عنوان نماینده دولت جمهوری اسلامی ایران.
- ۹ - انجام معاملات لازم و ارائه خدمات مورد نیاز بخش تعاونی.
- ۱۰ - اجرای برنامه‌های ترویج و آموزش تعاون برای تفهیم و تممیم روشها و برنامه‌های مختلف تعاونی و انتشار کتب و نشریات مورد لزوم تعاونی.
- ۱۱ - راهنمایی مسئولان تعاونیها در امور حقوقی، مالی، اداری و هدایت آنها در جهت استفاده از روشها و سیستمهای بهتر.
- ۱۲ - انجام تحقیقات آماری و اطلاعاتی و مطالعه درباره فعالیت تعاونیها در زمینه شناخت نارساییها و نیازهای آنها و همچنین تواناییها و امکانات آنها به منظور استفاده در برنامه‌ریزیهای مربوط.
- ۱۳ - ایجاد هماهنگی در اعمال کمکهای فنی و اداری و مالی و غیره توسط دستگاههای ذیربط در موارد لازم به منظور اداره صحیح تعاونیها.
- ۱۴ - ایجاد تسهیلات لازم جهت توسعه فعالیت تعاونیها در امور تولیدی.
- ۱۵ - فراهم آوردن موجبات صدور تولیدات تعاونیها.
- ۱۶ - تهیه و تنظیم طرحهای اساسی به منظور فراهم آوردن موجبات تحقق اهداف مندرج در اصول ۴۳ و ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.
- ۱۷ - حسابرسی از تعاونیها در صورت تقاضا و شکایتهای اعضاء در حدود امکانات.
- ۱۸ - جلوگیری از فعالیت اشخاص حقیقی یا حقوقی که به هر نحو از نام یا عنوان تعاونی سوء استفاده می‌کنند.
- ۱۹ - فراهم آوردن تسهیلات لازم در جهت دستیابی تعاونیها به مواد اولیه و وسایل و کالاهای مورد نیاز.

- ۲۰ - سیاستگذاری، تعیین خط مشی و برنامه‌ریزی در حدود مقررات و اختیارات برای توسعه و رشد بخش تعاون.
- ۲۱ - فراهم آوردن تسهیلات لازم برای تهیه طرح، ایجاد، توسعه، بازسازی، نوسازی واحدهای تعاونی و نظارت بر امور آنها.
- ۲۲ - تأمین شرایط و فراهم آوردن امکانات برای سرمایه‌گذاری بخش تعاونی جهت ایجاد تعاونیها با اولویت تعاونیهای تولید.
- ۲۳ - تنظیم برنامه و تعیین نحوه کمکهای اعتباری در حدود مقررات و اختیارات از طریق بانکها و مؤسسات اعتباری و کمکهای دولتی به تعاونیها.
- تبصره - شورای پول و اعتبار موظف است همه‌ساله بر اساس درخواست وزارت تعاون با رعایت سیاستهای پولی و مالی دولت نسبت به اعطای وام و کمکهای لازم به تعاونیها اقدام نماید.
- ۲۴ - مشارکت، ایجاد، توسعه و بهره‌برداری و سرمایه‌گذاری در تعاونیها و نیز انتقال یا واگذاری و فروش سهام دولت در واحدهای تولیدی و توزیعی به بخش تعاونی ضمن رعایت مفاد تبصره ماده ۱۷ این قانون.
- ۲۵ - عضویت در شورای اقتصاد، شورای عالی صنایع، شورای پول و اعتبار، مجمع عمومی بانکها، شورای عالی معادن و کمیسیونهای مربوط به صادرات و واردات کشور و سایر مجامع با نظر هیأت دولت.
- ۲۶ - مشارکت در تهیه و تدوین مقررات صادرات و واردات کشور.
- ۲۷ - همکاری با مؤسسات علمی، فنی و اقتصادی بین‌المللی و قبول عضویت و شرکت در سازمانها، شوراها و مجامع بین‌المللی مربوط به امورتعاونی.
- ۲۸ - صدور مجوز موضوع بند ۴ ماده ۵۱.
- ۲۹ - سلب مزایا از تعاونیهایی که بر خلاف قانون و مقررات بخش تعاونی عمل نموده و یا بر خلاف اساسنامه مصوب اقداماتی کرده باشند.
- ماده ۶۷ - آیین‌نامه اجرایی این قانون ظرف مدت شش ماه توسط وزارت تعاون تهیه و به تصویب هیأت دولت خواهد رسید.
- ماده ۶۸ - به منظور نظارت بر انتخابات شرکتهای اتحادیه‌های تعاونی و اتناق تعاون انجمنی

متشکل از نمایندگان وزارتخانه‌های تعاون و کشور و قوه قضائیه و دو نفر از اتساق تعاون (در صورت موجود بودن اتاق) به ریاست نماینده وزارت تعاون تشکیل می‌گردد.

تبصره - آیین‌نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد وزارت تعاون به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.
فصل دوازدهم - سایر مقررات

ماده ۶۹ - کلیه شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی موظفند حداکثر ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون اساسنامه خود را با این قانون تطبیق دهند و پس از تأیید وزارت تعاون تغییرات اساسنامه خود را به عنوان تعاونی به ثبت برسانند در غیر این صورت از مزایای مربوط به بخش تعاونی و این قانون برخوردار نمی‌باشند.

ماده ۷۰ - ردیفها و اعتبارات ریالی و ارزی مربوط به دستگاههای منحل مذکور در تبصره ۱ ماده ۶۵ از قوانین و مقررات موجود حذف و تحت عنوان ردیفهای مستقل به وزارت تعاون منتقل می‌گردد. سازمان برنامه و بودجه و کمیته تخصیص ارز موظفند پس از تشکیل وزارت تعاون حداکثر ظرف مدت یک ماه اعتبارات مربوط به دستگاههای مذکور و آن قسمت از اعتبارات سایر دستگاههای اجرایی که در رابطه با فعالیت بخش تعاونی بوده است را تفکیک و به وزارت تعاون انتقال دهند.

ماده ۷۱ - کلیه قوانین و مقررات مغایر این قانون ملغی است.

قانون اصلاح قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۰ - مصوب ۱۳۷۷/۷/۵

ماده ۱ - اصلاحات زیر در ماده (۸) به عمل آمد:

۱- در متن ماده بعد از عبارت "حقیقی" عبارت "یا حقوقی غیر دولتی" اضافه شد.

۲- تبصره (۱) حذف و عبارت زیر جایگزین آن شد:

تبصره ۱- در تعاونیهای اشتغالزا کمکهای دولتی به نسبت اعضاء شاغل در آن تعاونی واگذار می‌شود.

ماده ۲ - اصلاحات زیر در ماده (۹) به عمل آمد:

یک - بند (۲) به شرح زیر اصلاح شد:

۲ - عدم ممنوعیت قانونی و حجر.

دو - عبارت زیر جایگزین بند (۳) شد:

۳ - خرید حداقل سهام مقرر در اساسنامه.

ماده ۳ - اصلاحات زیر در ماده (۱۳) به عمل آمد:

۱- در بند دوم عبارت "مجمع عمومی فوق العاده" به عبارت "مجمع عمومی عادی" تغییر یافت.

۲- عبارت "مدیران" در تبصره این ماده به عبارت "هیأت مدیره یا بازرسان" تغییر یافت.

ماده ۴ - ماده (۱۵) به شرح زیر اصلاح گردید:

ماده ۱۵ - در صورت لغو عضویت به سبب فوت، استعفا، انحلال و اخراج، سهم و کلیه حقوق و مطالبات عضو برابر مقررات اساسنامه و قرارداد منعقدہ محاسبه و به دیون تعاونی تبدیل می شود و پس از کسر بدهی وی به تعاونی به او یا ورثه اش حداکثر ظرف مدت سه ماه پرداخت خواهد شد.

ماده ۵ - اصلاحات زیر در ماده (۲۴) به عمل آمد:

متن ماده (۲۴) به شرح زیر اصلاح شد:

ماده ۲۴ - دولت موظف است جهت تحقق اهداف مندرج در اصول ۴۳ و ۴۴ قانون اساسی و افزایش سهم بخش تعاون در اقتصاد ملی با رعایت ضرورتها و در قالب برنامه رشد و توسعه اقتصادی اجتماعی کشور شرایط و امکانات لازم را برای گسترش کمی و کیفی تعاونیها به گونه ای که این بخش، نقش مؤثر در رشد و توسعه اقتصادی ایفاء نماید، فراهم آورد.

ماده ۶ - در ماده (۲۵) اصلاحات زیر به عمل آمد:

در بندهای (۱)، (۲) و (۴) عبارت "مجمع عمومی" به عبارت "مجمع عمومی عادی" اصلاح گردید.

ماده ۷ - اصلاح زیر در ماده (۲۹) به عمل آمد:

در بند سوم ماده عبارت "بازرسی" به عبارت "بازرس یا بازرسان" اصلاح گردید.

ماده ۸ - اصلاح زیر در ماده (۳۱) به عمل آمد:

عبارت "مجمع مؤسس" به عبارت "هیأت مؤسس" تغییر یافت.

ماده ۹ - اصلاحات زیر در ماده (۳۲) به عمل آمد:

۱- در متن ماده و تبصره های آن عبارت "مجمع مؤسس" به عبارت "هیأت مؤسس" تغییر یافت.

۲- در متن ماده و تبصره های آن عبارت "مجمع عمومی" به عبارت "مجمع عمومی عادی"

تغییر یافت.

ماده ۱۰ - ماده (۳۳) به شرح زیر اصلاح گردید:

ماده ۳۳ - مجمع عمومی عادی حداقل سالی یک بار پس از پایان سال مالی جهت انجام وظیفه قانونی خود تشکیل می‌شود.

در موارد ضروری در هر موقع سال می‌توان مجمع عمومی عادی را به صورت فوق العاده تشکیل داد. تبصره ۱ - جلسات مجمع عمومی عادی در نوبت اول با حضور اکثریت اعضاء رسمیت می‌یابد و در صورت عدم حصول حد نصاب مزبور، در نوبت دوم با حضور هر تعداد از اعضاء رسمی خواهد بود.

تبصره ۲ - مجامع عمومی شرکتهای تعاونی فرا استانی و یا شرکتهایی که تعداد اعضاء آنها افزون بر پانصد عضو بوده و در مناطق مختلف کشور پراکنده می‌باشند می‌توانند به صورت دو مرحله‌ای برگزار گردد.

در مرحله اول نماینده یا نمایندگان اعضاء تعاونی در حوزه‌های مختلف فعالیت شرکت تعیین و در مرحله دوم، مجمع عمومی با حضور نمایندگان منتخب اعضاء تشکیل خواهد شد.

چگونگی انتخاب نماینده یا نمایندگان در مرحله اول و حدود اختیارات و نحوه اعمال رای آنها در مرحله دوم مجمع عمومی بر اساس دستورالعملی خواهد بود که از سوی وزارت تعاون ابلاغ می‌گردد.

تبصره ۳ - نحوه تشکیل مجمع عمومی مطابق با آیین نامه‌ای خواهد بود که توسط وزارت تعاون تهیه می‌شود. در صورتی که هیأت مدیره‌ای در موعد مقرر به تشکیل مجمع عمومی عادی یا فوق العاده مبادرت نکند وزارت تعاون راساً نسبت به برگزاری مجمع عمومی اقدام خواهد نمود.

تبصره ۴ - تشکیل جلسات و تصمیمات مجامع عمومی تعاونیهائی که دارای بیش از یکصد نفر عضو می‌باشد الزاماً از طریق روزنامه‌های کثیرالانتشاری که در مجمع عمومی تعیین گردیده است به اطلاع اعضاء خواهد رسید.

ماده ۱۱ - اصلاحات زیر در ماده (۳۴) به عمل آمد:

۱- در بند (۱) عبارت "برای مدت دو سال" حذف شد.

۲- به انتهای بند دوم عبارت زیر اضافه شد:

" پس از قرائت گزارش بازرس یا بازرسان"

۳- دو بند به شرح زیر به انتهای ماده اضافه گردید:

بند ۸ - تعیین روزنامه کثیرالانتشار برای درج آگهی‌های شرکت

بند ۹ - اتخاذ تصمیم در مورد عضویت شرکت تعاونی در شرکتها و اتحادیه‌ها و اتاقهای تعاون و میزان سهام و یا حق عضویت سالانه پرداختی براساس موازین مقرر در این قانون.

ماده ۱۲ - اصلاحات زیر در ماده (۳۵) به عمل آمد:

۱- عبارت "در تعاونیهای دارای بیش از پانصد نفر عضو" از متن تبصره (۱) ماده حذف گردید.

۲- به انتهای تبصره (۱) ماده عبارت زیر الحاق گردید:

" و در نوبت سوم با هر تعداد شرکت کننده رسمیت خواهد یافت "

ماده ۱۳ - ماده (۳۶) به شرح زیر اصلاح گردید:

ماده ۳۶ - اداره امور تعاونی طبق اساسنامه بر عهده هیأت مدیره ای مرکب از حداقل سه نفر و حداکثر هفت نفر عضو اصلی و تا یک سوم اعضا اصلی علی البدل می باشند که از بین اعضا برای مدت سه سال و با رای مخفی انتخاب می گردند. اخذ رای برای انتخاب اعضا اصلی در یک نوبت به عمل می آید حائزین اکثریت بعد از اعضا اصلی به ترتیب اعضا علی البدل شناخته می شوند و انتخاب مجدد هر یک از اعضا اصلی و علی البدل هیأت مدیره حداکثر برای دو نوبت متوالی بلامانع است.

تبصره ۱ - افرادی که موفق به کسب دو سوم آراء کل اعضا شرکت تعاونی مزبور شوند از مقررات ممنوعیت بیش از دو نوبت مندرج در ماده مستثنی خواهند بود.

تبصره ۲ - انتخاب اعضا اصلی و علی البدل هیأت مدیره با اکثریت نسبی مجمع عمومی می باشد.

تبصره ۳ - هیأت مدیره در اولین جلسه از میان خود یک نفر را به عنوان رئیس هیأت مدیره، یک نفر را به عنوان نایب رئیس و یک یا دو نفر را به عنوان منشی انتخاب می کند.

تبصره ۴ - در صورت استعفاء، فوت، ممنوعیت قانونی و یا غیبت غیر موجه مکرر (به نحوی که در اساسنامه تعیین می شود) اعضا هیأت مدیره یکی از اعضا علی البدل به ترتیب آراء بیشتر برای بقیه مدت مقرر به جانشینی وی در جلسات هیأت مدیره شرکت می نماید.

تبصره ۵ - اعضا هیأت مدیره می توانند با تصویب مجمع عمومی حقوق و مزایا دریافت نمایند.

در صورتی که عضو هیأت مدیره از محل دیگری حقوق می گیرد در تعاونی مربوط صرفاً پاداش دریافت خواهد کرد. حداقل و حداکثر حقوق و مزایای هیأت مدیره و پاداش آنان و موارد استثناء به موجب آیین نامه ای است که به تایید وزارت تعاون خواهد رسید.

ماده ۱۴ - ماده (۳۸) به شرح ذیل اصلاح می‌شود:

ماده ۳۸ - اعضاء هیأت مدیره ، مدیر عامل و بازرسان باید واجد شرایط زیر باشند:

۱ - تابعیت جمهوری اسلامی ایران.

۲ - ایمان و تعهد عملی به اسلام (در تعاونیهای متشکل از اقلیت دینی شناخته شده در قانون اساسی تعهد عملی به دین خود).

۳ - دارا بودن اطلاعات یا تجربه لازم برای انجام وظایف متناسب با آن تعاونی.

۴ - عدم ممنوعیت قانونی و حجر.

۵ - عدم عضویت در گروههای محارب و عدم ارتکاب جرائم بر ضد امنیت و جعل اسناد.

۶ - عدم سابقه محکومیت ارتشاء، اختلاس، کلاهبرداری، خیانت در امانت، تدلیس، تصرف غیرقانونی در اموال دولتی و ورشکستگی به تقصیر.

ماده ۱۵ - تبصره ماده (۳۸) حذف شد.

ماده ۱۶ - ماده (۴۰) به شرح زیر اصلاح شد:

ماده ۴۰ - مجمع عمومی، بازرس یا بازرسانی را اعم از اشخاص حقیقی یا حقوقی و برای مدت یک سال مالی انتخاب می‌کند، انتخاب مجدد آنان بلامانع است.

(تبصره‌ها به قوت خود باقی است)

ماده ۱۷ - متن زیر به عنوان بند (۵) به ماده (۴۱) الحاق گردید:

۵- نظارت بر انجام حسابرسی و رسیدگی به گزارشهای حسابرسی و گزارش نتیجه رسیدگی به مجمع عمومی شرکت و مراجع ذیربط.

ماده ۱۸ - متن ماده (۴۲) به شرح زیر اصلاح گردید:

ماده ۴۲ - در صورتی که هریک از بازرسان تشخیص دهند که هیأت مدیره و یا مدیر عامل در انجام وظایف محوله مرتکب تخلفی شده و به تذکرات آنان ترتیب اثر نمی‌دهند مکلفند از هیأت مدیره تقاضای برگزاری مجمع جهت رسیدگی به گزارش خود را بنمایند.

تبصره - اگر هیأت مدیره ظرف مدت یک ماه از تاریخ دریافت درخواست تشکیل مجمع عمومی فوق‌العاده توسط بازرس اقدام به دعوت و برگزاری آن‌نماید بازرس می‌تواند با اطلاع وزارت تعاون نسبت به انتشار آگهی و تشکیل مجمع عمومی فوق‌العاده اقدام نماید.

ماده ۱۹ - تبصره زیر به ماده (۴۶) اضافه گردید:

تبصره - در مواردی که تعداد اعضای تعاونی عضو اتحادیه و حجم معاملات آنها با اتحادیه نزدیک به هم نباشد تعداد نمایندگان هر تعاونی به نسبت تعداد اعضای آنها و با ترکیبی از اعضاء و حجم معاملاتی که با اتحادیه داشته اند مطابق دستورالعملی که توسط وزارت تعاون ابلاغ می گردد خواهد بود.

ماده ۲۰ - متن ماده (۴۸) به شرح زیر اصلاح شد:

ماده ۴۸ - اعضای هیأت مدیره برای مدت سه سال انتخاب می شوند و انتخاب مجدد آنان به صورت متوالی تنها برای یک دوره بلامانع است. سایر وظایف و اختیارات مربوط به هیأت مدیره مذکور در فصل ششم در مورد هیأت مدیره اتحادیه نیز مجری خواهد بود.

ماده ۲۱ - اصلاحات زیر در ماده (۴۹) به عمل آمد:

۱- عبارت "برای مدت یک سال" به عبارت "برای مدت سه سال" تغییر می یابد.

۲- عبارت "و انتخاب مجدد وی بلامانع است" به عبارت "انتخاب مجدد وی تا دو دوره متوالی بلامانع است" تغییر می یابد.

ماده ۲۲ - در سطر دوم ماده (۵۰) عبارت "تعاونیهای عضو" به عبارت "مجمع عمومی اتحادیه" تغییر یابد.

ماده ۲۳ - تبصره (۴) ماده (۵۴) به شرح زیر اصلاح شد:

تبصره ۴ - کلیه اموالی که از منابع عمومی دولتی در اختیار تعاونی قرار گرفته با انحلال آن باید مسترد شود.

ماده ۲۴ - ماده (۵۹) به شرح زیر اصلاح شد:

ماده ۵۹ - مجمع نمایندگان اتاق تعاون شهرستان متشکل از نمایندگان اتحادیه ها و نیز نمایندگان تعاونیهای با فعالیت مشابه فاقد اتحادیه با حوزه عمل آن شهرستان و مجمع نمایندگان اتاق تعاون استان متشکل از رؤسای هیأت مدیره اتاقهای تعاونی شهرستانهای استان و نمایندگان اتحادیههای شهرستان های فاقد اتاق تعاون و نمایندگان اتحادیه های با حوزه عمل استان و مجمع نمایندگان اتاق تعاون مرکزی متشکل از رؤسای اتاقهای تعاون استانها و نمایندگان اتحادیه های استانی فاقد اتاق تعاون استان و نمایندگان اتحادیه های سراسری می باشد که برای مدت سه سال انتخاب می گردند.

تبصره ۱ - وظایف مجمع نمایندگان عبارت است از:

الف - بررسی پیشنهادهای مربوط به اساسنامه و آیین نامه های اتاق و تایید آن جهت تصویب نهایی وزیر تعاون.

ب - تعیین هیأت مدیره اتاق تعاون.

ج - تعیین دو نفر بازرس جهت عضویت در هیأت بازرسی.

د - تصویب برنامه و بودجه سالانه به پیشنهاد هیأت مدیره.

ه - رسیدگی و اتخاذ تصمیم در مورد ترازنامه و سایر گزارشهای هیأت مدیره پس از اظهار نظر هیأت بازرسی.

و - رسیدگی به گزارشهای هیأت بازرسی.

تبصره ۲ - تعداد آرای نمایندگان عضو در مجامع نمایندگان اتاق تعاون شهرستان، اتاق تعاون استان و اتاق تعاون مرکزی متناسب با تعداد اعضای تعاونیها و تعاونیهای عضو اتحادیه ها و اتاقهای تعاون توسط وزارت تعاون تعیین می گردد.

ماده ۲۵ - ماده (۶۰) به شرح زیر اصلاح شد:

ماده ۶۰ - هیأت مدیره اتاقهای تعاون متشکل از (۳) تا (۷) نفر عضو اصلی و دو نفر عضو علی البدل از میان اعضاء تعاونی ها می باشند که حتی الامکان از تعاونیهای کشاورزی و روستایی و عشایری، صنعتی، معدنی، عمران شهری و روستائی و توزیع خواهند بود و برای مدت سه سال از طرف مجمع نمایندگان انتخاب می شوند.

ماده ۲۶ - بندها و تبصره زیر به انتهای ماده (۶۱) اضافه می شود:

۵- انتخاب رئیس هیأت مدیره از بین خود.

۶- انتخاب دبیر در اتاقهای استان و شهرستان و دبیر کل در اتاق مرکزی به منظور انجام اموراتی.

تبصره - هیأت مدیره می تواند بخشی از اختیارات خود را به دبیر یا دبیر کل تفویض نماید.

ماده ۲۷ - بند (۱۷) ماده (۶۶) به شرح زیر اصلاح و یک بند به عنوان بند (۳۰) به این ماده الحاق گردید:

۱۷- وزارت تعاون می تواند در صورت احراز تخلف در اداره امور شرکتهای یا اتحادیه های تعاونی مراتب را به دادگاه صالح اعلام و دادگاه موظف است خارج از نوبت در رسیدگی مقدماتی در

صورت احراز تخلف حکم تعلیق مدیران شرکتها و اتحادیه های تعاونی یاد شده را صادر نماید. در این صورت وزارت تعاون موظف است بطور موقت افرادی را برای تشکیل مجمع عمومی و انتخاب هیأت مدیره جدید منصوب نماید.

۳۰ - تشکیل تعاونی در بخش کشاورزی.

ماده ۲۸ - اصلاح زیر در ماده (۶۹) به عمل آمد:

عبارت "حداکثر ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون" از سطر اول ماده (۶۹) حذف شد.

قانون استفساریه ماده (۵۱) قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۰ - مصوب ۱۳۸۱/۵/۱۶

موضوع استفسار :

ماده واحده - نظر به این که با اطلاق حکم ماده (۵۱) قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۷۰، ۶، ۱۳ - «اتحادیه های تعاونی» همانند «شرکتهای تعاونی» به طور عام و متصرف از محدودیت حوزه عمل آنها به سطح شهرستان، استان و یا سراسر کشور، برای تشکیل و ثبت، ملزم به ارائه مدارکی از جمله مجوز وزارت تعاون به شرح مندرج در قسمت اخیر بند (۴) ماده مورد اشاره شده اند و به موجب ماده (۴۳) همان قانون، تشکیل اتحادیه های تعاونی مقید به عضویت شرکتهای تعاونی با حوزه عمل شهرستان نشده و تعاونی های فرا شهرستانی و فرااستانی، با موضوع فعالیت واحد، به ترتیب مجاز به تشکیل اتحادیه های تعاونی استانی و سراسری نیز هستند و از طرفی در ماده (۵۹) قانون اصلاح بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۷۷، ۷، ۵ - از اتحادیه های تعاونی با حوزه عمل شهرستان، استان و سراسری به ترتیب در تشکیل مجمع نمایندگان اتاق های تعاون شهرستان، استان و مرکزی، صریحاً یاد شده است و اصولاً بدون وجود اتحادیه های تعاونی با حوزه عمل شهرستان، استان و سراسری، اجرای ماده (۵۹) قانون یاد شده، مبنی بر تشکیل مجمع نمایندگان اتاق های تعاون در سطوح جغرافیائی یاد شده، هیچگاه امکان پذیر نمی گردد؛ آیا مفساد تبصره (۲) ماده (۴۳) قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۷۰، ۶، ۱۳ - که به موجب آن مقرر شده «برای هر موضوع فعالیت در هر شهرستان فقط یک اتحادیه تشکیل می گردد»

نافی صلاحیت و اختیار وزارت تعاون دایر بر صدور مجوز تشکیل و ثبت اتحادیه‌های تعاونی تحت نظارت آن با حوزه عمل استان و سراسر کشور براساس اطلاق مواد (۴۳) و (۵۱) قانون یاد شده، می‌باشد یا خیر؟

نظر مجلس:

مفاد تبصره (۲) ماده (۴۳) قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۰،۶،۱۳ نافه صلاحیت و اختیارات وزارت تعاون دایر بر صدور مجوز تشکیل و ثبت اتحادیه‌های تعاونی تحت نظارت آن با حوزه عمل استان و سراسر کشور براساس اطلاق مواد (۴۳) و (۵۱) قانون یاد شده نمی‌باشد.

قانون مستثنی شدن سازمان مرکزی تعاون روستایی از شمول قانون بخش تعاون اقتصاد جمهوری اسلامی ایران

مصوب ۱۳۷۰/۷/۲۴

ماده واحده - به موجب این قانون سازمان مرکزی تعاون روستایی وابسته به وزارت کشاورزی (با دارا بودن کلیه وظایف و اختیارات مندرج در مقررات مربوط به سازمان) از قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۰،۶،۱۳ مستثنی و کماکان تابع وزارت کشاورزی می‌باشد.

تبصره - عبارت "تعاون روستایی" از تبصره "۱" ماده (۶۵) قانون مزبور حذف می‌گردد.

تفسیر قانونی در خصوص قانون مستثنی شدن سازمان مرکزی تعاون روستایی از شمول قانون بخش تعاونی اقتصاد

جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۰،۷،۲۴ - مصوب ۱۳۷۱/۶/۴

موضوع استفسار:

آیا قانون مستثنی شدن سازمان مرکزی تعاون روستایی از شمول قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۰،۷،۲۴ به سازمان شرکتهای سهامی زراعی و تعاونیهای تولید روستایی تسری دارد یا خیر؟

نظر مجلس: ماده واحده - قانون مستثنی شدن سازمان مرکزی تعاون روستایی از شمول قانون بخش تعاونی اقتصادی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۰،۷،۲۴ به سازمان شرکتهای سهامی زراعی و تعاونیهای تولید روستایی تسری دارد.

قانون شرکتهای تعاونی مصوب ۱۶/۳/۱۳۵۰

فصل اول - تعاریف:

ماده ۱ - اصطلاحاتی که در این قانون به کار برده شده است از نظر اجرای این قانون به شرح زیر تعریف می‌شود:

۱ - عضو: در شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی هر صاحب سهم اعم از اینکه شخص حقیقی یا حقوقی باشد عضو شرکت یا اتحادیه نامیده می‌شود.

۲ - سهم: سهم واحدی از سرمایه یک شرکت یا اتحادیه تعاونی است که میزان آن در اساسنامه ذکر می‌شود.

۳ - درآمد ویژه: مبلغی است که از عملیات و معاملات یک شرکت یا اتحادیه تعاونی در یک دوره مالی پس از وضع هزینه‌ها و استهلاکات حاصل می‌شود.

۴ - سود سهم: مبلغی از درآمد ویژه سالانه شرکت یا اتحادیه تعاونی است که در هر سال به هر سهم اختصاص داده می‌شود.

۵ - مازاد برگشتی: مبلغی از درآمد ویژه شرکت یا اتحادیه تعاونی است که برای تقسیم بین اعضاء به تناسب میزان معاملات آنها با شرکت با اتحادیه تعاونی در حدود مقررات این قانون اختصاص داده می‌شود.

۶ - کشاورز: کسی که حرفه اصلی او تولید محصول به وسیله عملیات زراعی و یا باغداری باشد.

۷ - دامدار: کسی که حرفه اصلی او تولید یا پرورش دام و یا طیور باشد.

۸ - صاحب حرفه: کسی که با کمک نیروی کار شخصی و سرمایه و وسایل خود اقدام به تولید کالا به منظور فروش یا عرضه خدمت معین برای کسب درآمد می‌کند.

۹ - کاسب: صاحب کسبی که فروش آن به صورت خرده و جزئی است و عملیات عمده فروشی ندارد.

۱۰ - صاحب شغل آزاد: کسی که بدون وسائل و یا با وسائل لازم، خدمت یا خدماتی را عرضه و بدین وسیله کسب درآمد می‌کند.

فصل دوم - کلیات

ماده ۲ - شرکت تعاونی شرکی است از اشخاص حقیقی و یا حقوقی که به منظور رفع نیازمندیهای مشترک و بهبود وضع اقتصادی و اجتماعی شرکاء از طریق خودیاری و کمک متقابل و همکاری آنان و تشویق به پس اندازی موافق اصولی که در این قانون مطرح است تشکیل می شود. تبصره - تعداد اعضای شرکت تعاونی نباید از ۷ عضو کمتر باشد.

ماده ۳ - عضویت در شرکت تعاونی برای تمام اشخاصی که محل عملیات یا سکونت آنها در حوزه عمل شرکت باشد و به تمام یا قسمتی از خدمات شرکت احتیاج داشته باشند آزاد است.

ماده ۴ - شرط عضویت در شرکت تعاونی خرید و پرداخت تمام بهای لاقبل یک سهم می باشد.

ماده ۵ - هیچگونه تبعیض یا محدودیتی برای عضویت در شرکت نباید وجود داشته باشد مگر به سبب عدم کفایت ظرفیت فنی تأسیسات و وسائل و امکانات شرکت مشروط بر اینکه در اساسنامه تصریح شده باشد.

تبصره - می توان در اساسنامه شرکت شرط قبول اعضای جدید را علاوه بر خرید سهام پرداخت مبلغی به عنوان حق عضویت متناسب با هزینه توسعه وسائل و یا امکانات شرکت برای انجام خدمات اضافی موقوف کرد.

ماده ۶ - خروج هر عضو از شرکت اختیاری است و نمی توان آن را منع کرد و بهای سهم یا سهام او حداکثر به ارزش اسمی باید ظرف یک سال از تاریخ خروج عضو از شرکت نقداً پرداخت گردد.

ماده ۷ - مجمع عمومی عالیترین مرجع اتخاذ تصمیم و ابراز اراده جمعی اعضا برای اداره امور شرکت است که در آن تمام اعضاء حق دارند حضور به هم رسانند و رأی خود را درباره موضوع دستور جلسه مجمع بدهند. در مجمع عمومی هر عضو قطع نظر از تعداد سهام فقط دارای یک رأی است.

ماده ۸ - هر یک از اعضای شرکت تعاونی می تواند استفاده از حق خود را برای حضور و دادن رأی در مجمع عمومی به یک عضو دیگر با وکالت وگذار کند، لکن هیچ عضوی نمی تواند علاوه بر رأی خود بیش از یک رأی با وکالت داشته باشد.

ماده ۹ - در مجامع عمومی شرکتهای تعاونی با حوزه عمل وسیع و یا تعداد زیاد عضو ممکن

است اعمال حق رأی به وسیله نماینده یا نمایندگان منتخب اعضاء در حوزه های مختلف فعالیت شرکت به نسبت تعداد عضو در هر حوزه و یا ترکیبی از تعداد اعضا و مجموع معاملات همان حوزه به نحوی که در اساسنامه مقرر خواهد شد انجام شود.

ماده ۱۰ - سرمایه شرکت تعاونی نامحدود و سهام آن با نام و مسئولیت هر عضو محدود به میزان سهمی است که از سرمایه شرکت خریداری و یا تعهد نموده است و حداکثر سود سالانه سهام نباید از ۶٪ تجاوز کند.

تبصره - افزایش سرمایه شرکت تعاونی از طریق خرید سهام به وسیله اعضای جدید و یا افزایش تعداد سهام اعضای قبلی شرکت صورت می گیرد.

ماده ۱۱ - میزان سهام هر عضو را می توان در اساسنامه به نسبت امکان معاملات او با شرکت تعیین نمود و در هر حال میزان سهام یک عضو نباید از یک هفتم کل سرمایه تجاوز کند.

تبصره - به موجب اساسنامه می توان پرداخت بهای سهام خریداری شده هر عضو را به استثنای نخستین سهم خریداری از شرکت که نقدی است به اقساط با مدت معین که هر قسط از یک دهم مبلغ تعهدی کمتر نباشد مجاز دانست در این صورت پرداخت سود سهام به نسبت مبلغ پرداختی و مازاد برگشتی از بابت معاملات عضو که موافق مقررات این قانون از تاریخ عضویت تعلق می گیرد موکول است به تصفیه تمام اقساط تعهدی او بابت سهام خریداری.

ماده ۱۲ - انتقال سهام شرکت تعاونی به غیر عضو شرکت مجاز نیست.

ماده ۱۳ - در صورتی که سهام هر یک از اعضای شرکت تعاونی به عنوان تضمین بدهی یا تعهدات آن عضو در قبال بستانکاران از طریق مراجع قانونی بازداشت شود ترتیب استیفای طلب بستانکاران مشمول مقررات بازپرداخت سهام مذکور در این قانون خواهد بود. شرکت تعاونی می تواند طلب خود را از اعضای که از شرکت خارج شده اند با حق تقدم نسبت به سایر طلب کارها از کل مطالبات آنها بابت سهام و یا سود آن، همچنین مازاد برگشتی مربوط و یا سپرده های آنها در شرکت برداشت کند.

ماده ۱۴ - درآمد ویژه شرکت در صورتی که موافق اساسنامه قابل تقسیم باشد به ترتیب پس از وضع ذخیره ها و سود سهام مطابق مقررات این قانون به صورت مازاد برگشتی به تناسب میزان معاملات هر عضو با شرکت قابل تقسیم است.

مازاد درآمد حاصل از معاملات با غیر اعضاء در صورتی که موافق اساسنامه این نوع معاملات آزاد باشد قابل تقسیم به اعضاء نیست و به حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم شرکت منتقل می شود. ماده ۱۵ - از محل درآمد ویژه سالانه شرکتهای تعاونی مبالغ زیر کسر و به حسابهای مربوط منظور می شود:

۱ - حداقل ۱۲ درصد به حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم.

احتساب مبالغ مربوط از محل درآمد حاصل از معاملات با اعضاء در حساب ذخیره مندرج در این بند تا زمانی که مبلغ کل ذخیره حاصل از درآمدهای مذکور به میزان معدل سرمایه سه سال اخیر شرکت نرسیده باشد الزامی خواهد بود ولی مبالغ حاصل از معاملات با غیر اعضاء و سایر درآمدهای مجاز شرکت که خارج از حدود عملیات جاری آن باشد بدون رعایت معدل مذکور همه ساله به حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم منتقل می شود.

۲ - سه درصد از درآمد ویژه سالانه برای توسعه تعلیمات و آموزش تعاون در منطقه تعاونی مربوط و در سراسر کشور در اختیار وزارت تعاون و امور روستاها گذاشته می شود تا به موجب آیین نامه ای که به وسیله آن وزارت تنظیم می شود و به تصویب شورای عالی هماهنگی تعاونیهای کشور می رسد به مصرف برسد. در مورد شرکتهای تعاونی کارگری سه درصد مزبور را وزارت کار و امور اجتماعی دریافت و به مصرف آموزش و تعلیمات تعاونی کارگران خواهد رسانید.

۳ - ذخایر دیگری که در اساسنامه مقرر شده باشد.

ماده ۱۶ - با انحلال شرکت تعاونی مانده حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم شرکت پس از تصفیه به پیشنهاد وزارت تعاون و امور روستاها و به موجب آیین نامه ای که به وسیله آن وزارت تهیه و به تصویب شورای عالی هماهنگی تعاونیهای کشور می رسد یا به وجوه ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم شرکت یا اتحادیه تعاونی که با همان مقاصد در حوزه مربوط فعالیت می کنند انتقال داده می شود و یا به مصرف امور اجتماعی و عام المنفعه همان حوزه خواهد رسید مگر در مورد شرکتهای تعاونی کارگری موضوع تبصره ماده ۱۸ که مصارف مربوط بنا به پیشنهاد وزارت کار و امور اجتماعی و تصویب شورای عالی هماهنگی تعاونیهای کشور معین خواهد شد.

ماده ۱۷ - شرکت تعاونی دارای ارکان زیر است:

۱ - مجمع عمومی.

۲ - هیأت مدیره.

۳ - بازرس یا بازرسان.

ماده ۱۸ - انواع شرکتهای تعاونی در سه رشته تعاونی به شرح زیر طبقه‌بندی می‌شود:

۱ - رشته کشاورزی: شامل تعاونیهای کشاورزی و روستایی.

۲ - رشته مصرف: شامل تعاونیهای مصرف‌کنندگان - مسکن - اعتبار و آموزشگاه‌ها.

۳ - رشته کار و پیشه: شامل تعاونیهای کار - صاحبان حرف و صنایع دستی صاحبان صنایع کوچک و کسبه و صاحبان مشاغل آزاد - صیادان.

تبصره - هر یک از انواع شرکتهای تعاونی در رشته‌های مصرف و کار و پیشه که با عضویت کارگران صنایع و خدمات و حرف تشکیل شده باشد و اعضاء شرکت نزد سازمان بیمه‌های اجتماعی بیمه باشند شرکت تعاونی کارگری از همان نوع خوانده می‌شود.

فصل سوم - تشکیل و ثبت شرکتهای تعاونی

ماده ۱۹ - شرکت تعاونی طبق تصمیم مجمع عمومی مؤسس تشکیل می‌گردد.

در مجمع مذکور اساسنامه شرکت مطرح و با اکثریت حداقل دو سوم اعضاء حاضر در جلسه به تصویب می‌رسد و همچنین اولین هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان شرکت به اکثریت نسبی اعضاء حاضر انتخاب و مأموریت ثبت شرکت به هیأت مدیره‌ای که قبولی خود را کتباً اعلام کرده باشند داده می‌شود.

تبصره - در جلسات مجمع مؤسس تعداد اعضاء موافق با اساسنامه نباید کمتر از ۷ باشد.

ماده ۲۰ - آن عده از داوطلبان تشکیل شرکت که با مصوبات مجمع مؤسس موافق نباشد حق استرداد تقاضای عضویت خود و مبالغی را که برای خرید سهم یا سهام پرداخته‌اند دارند. در این صورت سرمایه شرکت تعاونی به مبلغی پس از کسر وجوه سهام اینگونه اشخاص که بدون رعایت مفاد ماده ۶ این قانون باید فوراً مسترد شود به ثبت خواهد رسید.

ماده ۲۱ - اساسنامه و نام اعضای مؤسس و هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان و مدیر عامل همچنین هر گونه تغییرات بعدی در شرکتهای و اتحادیه‌های تعاونی با رعایت تشریفات مقرر در این قانون و تأیید نماینده وزارت تعاون و امور روستاها در اداره ثبت مرکز اصلی شرکت یا اتحادیه به ثبت می‌رسد. در مورد شرکتهای تعاونی کارگری ثبت شرکت با تأیید وزارت کار و امور

اجتماعی انجام خواهد شد و آن وزارت باید مراتب را کتباً به اطلاع وزارت تعاون و امور روستاها برساند.

ماده ۲۲ - اساسنامه شرکت تعاونی با توجه به مقررات این قانون باید شامل نکات زیر باشد:

۱ - نام (با قید کلمه تعاونی) - مرکز اصلی و نشانی شرکت - مدت و حوزه عملیات شرکت.

۲ - موضوع و حدود عملیات شرکت.

۳ - شرایط عضویت - مقررات مربوط به قبول یا عدم قبول عضویت - خروج از عضویت (اخراج - استعفا - فوت و یا ترک عضویت) - حقوق و تعهدات اعضاء - مسئولیت اعضاء.

۴ - سرمایه و تعداد سهام اولیه - ارزش هر سهم - حداکثر تعداد و میزان سهامی که یک عضو ممکن است داشته باشد - بازپرداخت یا انتقال سهام - مقررات مربوط به وکالت یا نمایندگی از طرف عضو.

۵ - مقررات مربوط به مجامع عمومی و ضرب الاجل مربوط به دعوت مجامع - مقررات راجع به دستور جلسات مجامع عمومی و حد نصاب برای تشکیل آن و فاصله بین دو جلسه.

۶ - اعضای هیأت مدیره و بازرسان (تعداد - نحوه انتخاب - وظایف عزل و استعفا - فوت) و مقررات مربوط به جلسات آنان و تعیین صاحبان امضای مجاز و حدود اختیارات و مسئولیتهای آنان همچنین مقررات مربوط به انتصاب و استخدام.

۷ - مقررات مربوط به نگاهداری وجوه نقدی و افتتاح حساب بانکی - استقراض - سرمایه‌گذاری و نحوه به کار انداختن وجوه زائد بر احتیاج شرکت.

۸ - سال مالی - مقررات تنظیم ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت و گزارشهای هیأت مدیره و بازرسان و طرحها و برنامه‌ها - بودجه مخارج و عملیات شرکت - حسابرسی شرکت.

۹ - طرز عمل شرکت درباره ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم و سایر ذخایر.

۱۰ - سود سالانه سهام و مازاد برگشتی.

۱۱ - طرز عمل شرکت درباره زیان احتمالی.

۱۲ - چگونگی اعلام و آگهی تصمیمات شرکت به اعضاء.

۱۳ - مقررات راجع به عضویت شرکت در سایر شرکتهای تعاونی و اتحادیه‌های تعاونی.

۱۴ - مقررات مربوط به تغییر اساسنامه.

۱۵ - موارد انحلال و طرز تصفیه شرکت.

۱۶ - امکان ادغام با شرکت تعاونی دیگر و ضوابط آن.

ماده ۲۳ - وزارت تعاون و امور روستاها می تواند به دلایل زیر تقاضای ثبت شرکت تعاونی را رد کند و نظر خود را مستنداً به شرکت اعلام دارد. در مورد شرکتهای تعاونی کارگری این وظیفه بر عهده وزارت کار و امور اجتماعی است.

۱ - عدم تطبیق اساسنامه شرکت با مقررات این قانون.

۲ - عدم تطبیق هدفهای شرکت با مقاصد و هدفهای انواع شرکتهای تعاونی مقرر در این قانون.

ماده ۲۴ - هرگاه شرکت تعاونی که درخواست ثبت آن از طرف وزارت تعاون و امور روستاها و یا وزارت کار و امور اجتماعی رد شده است به تصمیم مذکور اعتراض داشته باشد می تواند ظرف ده روز از تاریخ وصول اعلام نظر وزارت مربوط اعتراض خود را همراه با دلایل و مدارک مربوط به تقاضای ثبت و رونوشت اعلام نظر دائر به رد تقاضای ثبت به شورای رسیدگی و داوری در اختلافات تعاونیها ارسال دارد. نظر شورای مذکور قطعی و لازم الاجرا است.

ماده ۲۵ - ثبت شرکت و تغییرات در اساسنامه آن به وسیله آگهی در روزنامه رسمی کشور و در صورت لزوم در یکی از جراید و یا از طریق الصاق آگهی در مرکز شرکت و اساکن و معابر عمومی به اطلاع عموم می رسد.

تبصره - در مورد شرکت های تعاونی روستایی انتشار آگهی ثبت شرکت و تغییرات آن در روزنامه رسمی کشور و جرائد مورد لزوم نیست.

فصل چهارم - مجمع عمومی:

ماده ۲۶ - مجامع عمومی با تصمیم اکثریت اعضای هیأت مدیره، یا بر اساس درخواست مقامات یا اشخاص زیر به وسیله هیأت مدیره دعوت به تشکیل می شود:

۱ - بازرس یا اکثریت بازرسان.

۲ - یک پنجم اعضای شرکت.

۳ - وزارت تعاون و امور روستاها.

۴ - وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکتهای تعاونی کارگری.

تبصره - در صورت استتکاف هیأت مدیره از دعوت تشکیل مجمع عمومی وزارت تعاون و امور

روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت‌های تعاونی کارگری) می‌تواند مستقیماً مجمع عمومی را برای موضوع یا موضوعاتی که مورد نظر است دعوت کند.

ماده ۲۷ - دعوت مجامع عمومی با قید دستور و روز و ساعت و محل تشکیل آن باید حداقل پانزده روز قبل از تشکیل جلسه به وسیله انتشار آگهی در جراید محلی و یا الصاق آگهی در مراکز و معابر حوزه عمل و محل کار شرکت و یا دعوتنامه کتبی انجام گیرد.

تبصره - تجدید دعوت تشکیل مجمع عمومی نباید بیش از ۱۰ روز از تاریخ مقرر برای جلسه‌ای که تشکیل نشده است به طول انجامد.

ماده ۲۸ - جلسه مجمع عمومی را رئیس هیأت مدیره و در غیاب او یکی از اعضای هیأت مدیره افتتاح می‌کند. در جلسه مجمع ابتدا برای انتخاب یک رییس و یک نایب رییس، یک منشی و سه نفر ناظر از میان اعضا اقدام خواهد شد.

تبصره - مجمع عمومی که طبق مفاد تبصره ماده ۲۶ این قانون دعوت و تشکیل می‌شود به وسیله مسن‌ترین عضو حاضر در جلسه افتتاح خواهد شد.

ماده ۲۹ - صورت جلسات مجامع عمومی و تصمیمات متخذ در آن توسط منشی مجمع در دفتر مخصوصی ثبت می‌شود و به امضای رییس و منشی مجمع و نظار خواهد رسید و رونوشت آن به وسیله رییس مجمع به هیأت مدیره ابلاغ می‌گردد.

تبصره - صورت جلسات مجامع عمومی به عنوان اسناد شرکت باید همواره عیناً در شرکت محفوظ بماند.

ماده ۳۰ - هر یک از اعضاء می‌تواند متنها ظرف پنج روز قبل از تشکیل مجمع عمومی موضوع دیگری را غیر از موضوعاتی که در دعوتنامه تشکیل مجمع قید شده است برای طرح در همان مجمع توسط مقامی که مجمع عمومی را دعوت کرده است پیشنهاد کند. مقام دعوت‌کننده مجمع مکلف است پیشنهاد مربوط را در مجمع طرح کند تا در صورت تصویب در دستور قرار گیرد در غیر این صورت پیشنهاد طرح موضوع جدید در جلسات مجمع از طرف هر یک از اعضاء موکول است به موافقت رییس مجمع و تصویب اکثریت اعضاء حاضر در جلسه و در هر دو مورد اتخاذ تصمیم درباره موضوع یا موضوعاتی که علاوه بر دستور جلسه آگهی شده به مجمع پیشنهاد می‌شود به جلسه بعدی که حداکثر ۲۵ روز بعد تشکیل می‌گردد موکول خواهد شد.

ماده ۳۱ - مجمع عمومی شرکت تعاونی به سه صورت زیر تشکیل می‌شود:

۱ - مجمع عمومی مؤسس موضوع فصل سوم این قانون.

۲ - مجمع عمومی عادی.

۳ - مجمع عمومی فوق‌العاده.

ماده ۳۲ - مجمع عمومی عادی حداقل سالی یک بار ظرف شش ماه پس از پایان سال مالی شرکت تشکیل می‌شود و در موارد مقتضی می‌توان در هر موقع از سال مجمع عمومی عادی را به طور فوق‌العاده تشکیل داد.

ماده ۳۳ - وظایف مجمع عمومی عادی به شرح زیر است:

۱ - انتخاب هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان و یا تغییر هر یک از آنها.

۲ - رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت پس از استماع گزارش هیأت مدیره و بازرسان.

۳ - اخذ تصمیم درباره گزارشها و پیشنهادهای حسابرسان بر اساس نتایج حسابرسی شرکت.

۴ - تعیین خط مشی و برنامه های شرکت و تصویب بودجه و تعیین ضوابط و معیارهای لازم برای حقوق و دستمزد و میزان تضمین ابرابجمعی مدیر عامل و کارکنان شرکت (بنا به پیشنهاد هیأت مدیره).

۵ - اخذ تصمیم نسبت به ذخایر و پرداخت سود سهام و مزاد درآمد و تقسیم آن طبق اساسنامه.

۶ - اتخاذ تصمیم درباره پیشنهادها هیأت مدیره در مورد اعتبارات درخواستی و یا سرمایه‌گذاریهای شرکت.

۷ - تصویب آیین‌نامه‌های معاملات و سایر آیین‌نامه‌های داخلی شرکت.

۸ - اتخاذ تصمیم درباره شکایت عضوی که اخراج شده و یا کسی که درخواست عضویت او از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده است یا ارجاع امر به هیأتی مرکب از پنج نفر از اعضاء مجمع عمومی، تصمیم متخذه از طرف مجمع عمومی یا هیأت پنج نفری قطعی است.

تبصره - عضو اخراج شده حق دارد اعتراض خود را کتباً به وسیله بازرس یا بازرسان و یا در غیاب آنها از طریق نماینده وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکتهای تعاونی کارگری) اعلام دارد تا در نخستین مجمع عمومی مطرح گردد و در این

صورت می‌تواند برای دادن توضیحات لازم بدون داشتن حق رأی در مجمع شرکت نماید.
۹ - تصویب تغییرات سرمایه در دوره مالی قبل همچنین تعیین مبلغی که بابت باز پرداخت سهام اعضای سابق در دوره مالی بعد باید پرداخت شود.

۱۰ - اتخاذ تصمیم درباره عضویت شرکت در شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی و میزان سهام یا حق عضویت سالانه پرداختی به اتحادیه طبق موازین این قانون.

۱۱ - رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره سایر اموری که به مجمع پیشنهاد می‌شود و منطبق با اساسنامه شرکت باشد.

ماده ۳۴ - مجمع عمومی عادی با حضور حداقل نصف به علاوه یک اعضاء یا وکلای آنها رسمیت پیدا می‌کند و در صورت به دست نیامدن حدنصاب مذکور مجمع عمومی باید با رعایت مفاد تبصره ماده ۲۷ حداقل برای ۱۵ روز بعد با همان دستور جلسه قبلی تجدید دعوت شود.
جلسه دوم با عده حاضر که نباید از هفت نفر کمتر باشد رسمیت خواهد یافت.

در صورت عدم تشکیل جلسه دوم هر ذیحق می‌تواند برای رسیدگی به موضوع و یا انحلال شرکت به وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکتهای تعاونی کارگری) مراجعه نماید.

ماده ۳۵ - تصمیمات مجمع عمومی عادی با اکثریت اعضاء حاضر در مجمع اتخاذ می‌شود.
تبصره - در صورتی که در جلسه مجمع عمومی مذاکرات به اخذ تصمیم منتهی نشود جلسه به عنوان تنفس تعطیل می‌گردد و جلسه بعدی که منحصرأً برای تعقیب مذاکرات و اتخاذ تصمیم درباره دستور جلسه قبلی تشکیل می‌شود نباید از جلسه اول بیش از ۴۸ ساعت به طول انجامد.

ماده ۳۶ - مجمع عمومی فوق‌العاده برای رسیدگی و اتخاذ تصمیم نسبت به موارد زیر تشکیل می‌شود:
۱ - تغییر مواد اساسنامه.

۲ - ادغام با شرکت دیگر.

۳ - انحلال شرکت.

ماده ۳۷ - مجمع عمومی فوق‌العاده با حضور حداقل سه چهارم اعضای شرکت و یا وکلای آنان رسمیت پیدا می‌کند. در صورت عدم حصول این حد نصاب با رعایت ماده ۳۴ آگهی دعوت مجمع با ذکر دستور و تاریخ تشکیل جلسه و نتیجه جلسه قبل منتشر می‌شود.

این جلسه با حضور حداقل نصف به علاوه یک اعضا یا وکلای آنان رسمیت پیدا می کند و در صورت عدم حصول حد نصاب، مجمع برای بار سوم با همان ترتیب دعوت می شود. جلسه سوم مجمع با حضور اعضای حاضر که نباید از هفت نفر کمتر باشد رسمیت پیدا می کند. در صورت عدم تشکیل جلسه سوم هر ذیحقی می تواند برای رسیدگی به موضوع و انحلال شرکت به وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکتهای تعاونی کارگری) مراجعه نماید.

تبصره - تصمیمات مجمع عمومی فوق العاده با اکثریت سه چهارم اعضای حاضر در جلسه مجمع اتخاذ می گردد.

ماده ۳۸ - ملاک تشخیص تعداد اعضای حاضر در جلسات مجمع عمومی ورقه حضور و غیابی است که حاضران در بدو ورود اصالتاً و یا وکالت موضوع ماده ۸ این قانون آن را امضاء می کنند.
فصل پنجم - هیأت مدیره

ماده ۳۹ - اداره امور شرکت طبق اساسنامه بر عهده هیأت مدیره ای مرکب از حداقل سه نفر به عنوان عضو اصلی و حداقل یک نفر به عنوان عضو علی البدل خواهد بود که در مجمع عمومی عادی از میان اعضای شرکت با رأی مخفی و برای حداکثر مدت سه سال انتخاب می شوند. تجدید انتخاب هر یک از اعضای هیأت مدیره بلامانع است.

تبصره ۱ - در صورت استعفا - فوت - ترک عضویت و یا ممنوعیت قانونی که مانع از انجام وظیفه هر یک از اعضاء اصلی بشود یکی از اعضاء علی البدل برای بقیه مدت مقرر به جانشینی وی در جلسات هیأت مدیره دعوت می شود.

تبصره ۲ - در صورت استعفای دسته جمعی هیأت مدیره مجمع عمومی به تقاضای هر یک از اعضای مستعفی و یا اعضای علی البدل و یا بازرس یا بازرسان یا یک پنجم اعضای شرکت یا وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکتهای تعاونی کارگری) برای انتخاب هیأت مدیره جدید دعوت می شود.

تبصره ۳ - در صورتی که به علل استعفا - فوت و یا ممنوعیت قانونی، هیأت مدیره از اکثریت مقرر در اساسنامه برای اداره امور شرکت خارج گردد مجمع عمومی دعوت خواهد شد تا نسبت به تکمیل اعضای هیأت مدیره اقدام کند.

تبصره ۴ - در فاصله مدت لازم برای انتخاب و تکمیل اعضای هیأت مدیره برای اداره امور جاری شرکت با نظر وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در صورت شرکت‌های تعاونی کارگری) برای جانشینی اشخاصی که به یکی از علل فوق در هیأت مدیره شرکت نمی‌کنند از میان اعضای شرکت تعداد لازم موقتاً انتخاب خواهد شد.

مسئولیت اعضای هیأت مدیره که بدین نحو موقتاً انتخاب می‌شوند عیناً همان مسئولیتهایی است که برای هیأت مدیره در این فصل پیش‌بینی شده است.

ماده ۴۰ - هیأت مدیره از بین خود یک رییس و یک نایب رییس و یک منشی انتخاب خواهد کرد.

تبصره - تصمیمات هیأت مدیره در دفتری به نام دفتر صورت جلسات هیأت مدیره ثبت می‌گردد و به امضای اعضای هیأت مدیره حاضر در هر جلسه می‌رسد.

ماده ۴۱ - تصمیمات هیأت مدیره در جلساتی که با اکثریت اعضای هیأت مدیره به دعوت رییس یا نایب رییس یا مدیر عامل تشکیل می‌گردد اتخاذ می‌شود.

برای اتخاذ تصمیم، رأی اکثریت اعضای حاضر در جلسه ضروری است.

ماده ۴۲ - خدمات هیأت مدیره در شرکت افتخاری و بلاعوض است.

ماده ۴۳ - نخستین هیأت مدیره شرکت موظف است ظرف یک ماه از تاریخ جلسه مجمع مؤسس برای ثبت شرکت در مراجع ذیصلاح اقدام قانونی به عمل آورد.

ماده ۴۴ - استخدام و اخراج کارکنان شرکت بر اساس مقرراتی است که از طرف مجمع عمومی تصویب می‌شود و اخذ تضمین از مدیر عامل و سایر کارکنان شرکت بر اساس مصوبات مجمع عمومی همچنین قبول درخواست عضویت و اخذ تصمیم نسبت به انتقال سهام اعضاء به یکدیگر و اخراج عضو طبق مقررات این قانون و نظارت بر مخارج جاری و رسیدگی به حسابهای شرکت و تسلیم به موقع گزارش و ترازنامه سالانه شرکت به بازرسان و مجمع عمومی و تعیین نماینده برای حضور در جلسات مجامع عمومی شرکتها و اتحادیه‌هایی که شرکت در آن عضویت دارد از اختیارات هیأت مدیره است.

تبصره - هیأت مدیره حق اخراج عضوی را که به هر عنوان از جانب مجمع عمومی وظیفه یا مأموریتی به وی محول شده است ندارد و اتخاذ تصمیم در اینگونه موارد با مجمع عمومی عادی شرکت است.

ماده ۴۵ - هیأت مدیره می‌تواند برای انجام امور شرکت فرد واجد صلاحیتی را از بین اعضای شرکت (غیر از اعضای هیأت مدیره و بازرسان) و یا از خارج به صورت موظف و به عنوان مدیر عامل منصوب کند که زیر نظر مستقیم آن هیأت طبق اساسنامه شرکت و در حدود مصوبات مجمع عمومی انجام وظیفه نماید.

وظایف مدیر عامل طبق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد هیأت مدیره به تصویب مجمع عمومی خواهد رسید.

ماده ۴۶ - هیأت مدیره نماینده قانونی شرکت است و می‌تواند مستقیماً و یا با وکالت با حق توکیل این نمایندگی را در دادگاه‌ها و مراجع قانونی و سایر سازمانها اعمال کند.

مسئولیت هیأت مدیره در مقابل شرکت مسئولیت وکیل در مقابل موکل است.

ماده ۴۷ - کلیه قراردادها و اسناد تمهیدآور شرکت به استثنای مواردی که هیأت مدیره به منظور اداره امور جاری شرکت ترتیب خاصی داده باشد پس از تصویب هیأت مدیره با دو امضای مجاز شرکت معتبر خواهد بود.

ماده ۴۸ - هیأت مدیره وظایف خود را به صورت جمعی انجام می‌دهد و هیچیک از اعضای هیأت مدیره حق ندارد از اختیارات هیأت منفرداً استفاده کند مگر در موارد خاص با داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره.

ماده ۴۹ - اعضای هیأت مدیره مشترکاً مسئول جبران هر گونه زیانی هستند که در نتیجه اعمال آنان و یا عدم رعایت این قانون به شرکت وارد شود.

ماده ۵۰ - پس از انقضای مدت مأموریت هیأت مدیره در صورتی که انتخاب هیأت مدیره جدید انجام نشده باشد هیأت مدیره سابق تا انتخاب و قبولی هیأت مدیره جدید کماکان وظایف محوله را انجام داده و مسئولیت اداره امور شرکت را بر عهده خواهند داشت.

ماده ۵۱ - هیچیک از اعضای هیأت مدیره یا بازرسان و یا مدیر عامل یک شرکت تعاونی نمی‌تواند عضویت هیأت مدیره یا مدیریت عامل و یا سمت یک بازرس شرکت تعاونی دیگری از همان نوع را قبول کند.

ماده ۵۲ - انتخاب اتباع بیگانه به سمت عضو هیأت مدیره یا مدیر عامل یا بازرس شرکت تعاونی در حدود مقررات جاری کشور بلامانع خواهد بود.

ماده ۵۳ - مجبور یا ورشکسته به تقصیر و کسی که به علت ارتکاب به جنایت یا یکی از جنبه های مؤثر سابقه محکومیت دارد نمی تواند سمت عضویت در هیأت مدیره و بازرس و مدیر عامل شرکت را داشته باشد.

فصل ششم - بازرسان:

ماده ۵۴ - مجمع عمومی شرکت تعاونی بازرس یا بازرسانی را از میان اعضای شرکت برای مدت یک سال مالی انتخاب می کند تجدید انتخاب بازرس یا بازرسان قبلی بلامانع است.

ماده ۵۵ - وظایف بازرس به شرح زیر است:

۱ - نظارت بر انطباق نحوه اداره امور شرکت با مقررات اساسنامه و آیین نامه های مصوب و تصمیمات مجامع عمومی، برای این منظور بازرسان می توانند هر موقع که مقتضی بدانند به نحوی که به عملیات جاری شرکت لطمه وارد نشود کلیه حسابها و دفاتر و اسناد و مدارک مالی و دارایی نقدی و بزرگهای بهادار و موجودی کالا و غیره را رسیدگی کنند.

۲ - اعلام کتبی تخلفات و بی ترتیبیهای احتمالی موجود در نحوه اداره امور شرکت به هیأت مدیره و تقاضای رفع نقیصه.

۳ - رسیدگی به حسابهای شرکت حداقل سالی دو بار و مخصوصاً رسیدگی به صورت حسابها و ترازنامه سالانه و اعلام نظر خود تا ۲۰ روز قبل از جلسه مجمع عمومی سالانه.

۴ - دعوت مجمع عمومی بر اساس ماده ۲۶ و ماده ۵۸ این قانون در صورت لزوم.

۵ - نظارت در اجرای تذکرات و پیشنهادهای وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کسار و امور اجتماعی در مورد شرکتهای تعاونی کارگری) و حسابرسی که از شرکت حسابرسی کرده اند و تقدیم گزارش لازم در این باره به مجمع عمومی.

تبصره - بازرسان حق دخالت مستقیم در امور شرکت ندارند و می توانند بدون حق رأی در جلسات هیأت مدیره شرکت کنند و نظرات خود را نسبت به مسائل جاری شرکت اظهار دارند، این نظرات باید در صورت جلسه هیأت مدیره با امضاء آنها درج شود.

ماده ۵۶ - با خاتمه مدت مأموریت بازرسان تا زمانی که بازرسان جدید انتخاب نشده اند بازرسان قبلی کماکان مسئولیت

انجام وظایف محوله را برعهده خواهند داشت.

ماده ۵۷ - بازرسان برای انجام وظیفه خود حق دریافت هیچگونه وجهی اعم از حقوق و دستمزد و یا پاداش ندارند.

ماده ۵۸ - در صورتی که هر یک از بازرسان ضمن انجام وظایف خود تشخیص دهد که هیأت مدیره در انجام وظایف خود مرتکب تخلفاتی شده است و عملیات آنها مخالف اساسنامه و تصمیمات مجمع عمومی و مقررات آیین نامه های مصوب می باشد باید مجمع عمومی را برای رسیدگی به موضوعات مورد نظر و اتخاذ تصمیم لازم دعوت نماید.

ماده ۵۹ - انعقاد قرارداد شرکت با هر یک از اعضاء هیأت مدیره یا بازرسان تابع مقررات و ضوابطی خواهد بود که باید به تصویب شورای عالی هماهنگی تعاونی های کشور برسد.

فصل هفتم - اتحادیه های تعاونی:

ماده ۶۰ - اتحادیه تعاونی بر اساس مقررات پیش بینی شده در این فصل و ضوابط مربوط به تشکیل شرکتهای تعاونی از عضویت شرکتهای تعاونی یا اتحادیه های تعاونی با یکدیگر تشکیل می شود.

ماده ۶۱ - اتحادیه تعاونی به سه منظور زیر تشکیل می شود:

اول - اتحادیه تعاونی برای پیشرفت اداره امور و حفظ و حمایت تعاونیهای عضو و ایجاد هماهنگی و توسعه تعلیمات و حسابرسی آنها که به تدریج تشکیل می شوند.

تبصره ۱ - این نوع اتحادیه ها به دو شکل منطقه ای و مرکزی تشکیل می شود:

الف - اتحادیه منطقه ای برای هر یک از رشته های تعاونی مذکور در فصل دوم این قانون با نام اتحادیه تعاونی نظارت و هماهنگی تعاونیهای رشته مربوط در منطقه.

ب - اتحادیه مرکزی تعاونیهای رشته مورد نظر.

تبصره ۲ - اتحادیه های تعاونی نظارت و هماهنگی منطقه ای و یا اتحادیه های مرکزی مذکور در این بند مجاز به انجام فعالیتهای تجاری و اعتباری برای شرکتهای و اتحادیه های تعاونی عضو نیستند مگر در حدود انجام وظایف مندرج در این قانون.

تبصره ۳ - غیر از مبلغی که از طرف شرکت های تعاونی عضو برای عضویت در اتحادیه های تعاونی نظارت و هماهنگی (اتحادیه منطقه ای) و یا اتحادیه های تعاونی منطقه ای برای عضویت در اتحادیه مرکزی به عنوان سرمایه باید پرداخت شود خدمات اتحادیه برای واحدهای عضو در قبال حق عضویت سالانه ای انجام می گیرد که میزان آن برای هر واحد عضو به تناسب تعداد

اعضاء و یا درصدی از درآمد سالانه آن در اساسنامه اتحادیه تعیین می‌شود.

دوم - اتحادیه تعاونی برای انجام امور اقتصادی و توسعه معاملات و عملیات بازرگانی شرکتهای تعاونی و یا اتحادیه‌های عضو - حوزه عمل این نوع اتحادیه‌ها در هر مورد تبعیت از مصالح اقتصادی و بازرگانی واحدهای عضو و تأیید وزارت تعاون و امور روستاها تعیین می‌شود.

در این نوع اتحادیه‌های تعاونی باید جمله‌ای که معرف نوع کار و عملیات اتحادیه باشد به نام آن اضافه شود و حداقل تعداد عضو مذکور در تبصره ماده ۲ این قانون در آن رعایت نمی‌گردد.

سوم - اتحادیه تعاونی اعتباری که به تدریج برای انجام خدمات اعتباری مورد نیاز واحدهای عضو با تأیید وزارت تعاون و امور روستاها و موافقت شورای پول و اعتبار به صورت منطقه‌ای و بر اساس مقررات فصل هشتم این قانون تشکیل می‌شود.

تبصره - در اتحادیه‌های تعاونی اعتباری مازاد درآمد سالانه (موضوع ماده ۱۴) عیناً به حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم منتقل می‌شود.

ماده ۶۲ - وظایف اتحادیه‌های نظارت و هماهنگی به شرح زیر است:

۱ - کمک به پیشرفت امور شرکتهای و اتحادیه‌های عضو از طریق:

الف - فراهم کردن وسائل توسعه تعلیمات و ترویج تعاونی و آموزش حرفه‌ای و جمع‌آوری اطلاعات مورد لزوم در این زمینه و انجام تبلیغات و انتشارات لازم.

ب - راهنمایی و کمک به شرکتهای و اتحادیه‌های عضو در امور اداری و سازمانی و مدیریت امور فنی و انجام خدمات مختلف از قبیل چاپ و تهیه دفاتر و اوراق و فرمهای چاپی مشترک.

۲ - نظارت بر فعالیت شرکتهای و اتحادیه‌های عضو به منظور اطمینان از اجرای مقررات این قانون و مواد اساسنامه و مصوبات مجامع عمومی.

۳ - ایجاد هماهنگی و همکاری بین شرکتهای و اتحادیه‌های عضو.

۴ - داوری و رفع اختلاف بین واحدهای تعاونی عضو در صورتی که در اساسنامه آنها پیش بینی لازم شده باشد.

۵ - حسابرسی شرکتهای و اتحادیه‌های عضو در صورتی که وزارت تعاون و امور روستاها صلاحیت اتحادیه را برای این کار تشخیص دهد.

۶ - شرکت در شوراها و کمیسیونهای مقرر در این قانون.

۷- دفاع از منافع شرکتها و اتحادیه های عضو در روابط آنها با سازمان و مؤسسات دولتی و عمومی و سایر رشته های تعاونی مصرح در این قانون.

۸- ایجاد و بسط همکاری با سایر تعاونیهای کشور.

۹- ایجاد روابط با مؤسسات جهانی تعاون و اتحادیه های تعاونی سایر کشورها.

تبصره - تا زمانی که اتحادیه های نظارت و هماهنگی مناطق و یا اتحادیه های مرکزی تشکیل نشده است وزارت تعاون و امور روستاها (با وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکتهای تعاونی کارگری) وظایف این اتحادیه ها را انجام خواهد داد.

ماده ۶۳- پس از تشکیل اتحادیه های نظارت و هماهنگی در هر منطقه شرط استفاده از عنوان مزایا و معافیت های تعاونی شرکتها و اتحادیه های تعاونی در رشته ای که اتحادیه نظارت و هماهنگی آن تشکیل شده است قبول عضویت آن اتحادیه خواهد بود.

ماده ۶۴- اعمال حق رأی شرکت های عضو در مجامع اتحادیه های مصرح در این قانون به شرح زیر است:

۱- در اتحادیه تعاونی نظارت و هماهنگی هر شرکت یا اتحادیه عضو یک رأی.

۲- در اتحادیه تعاونی که به منظور تأمین هدف های اقتصادی و یا اعتباری تشکیل می شود هر شرکت به تعداد اعضاء و یا ترکیبی از تعداد اعضاء و حجم معاملات خود با اتحادیه.

ماده ۶۵- تا زمانی که اتحادیه های تعاونی نظارت و هماهنگی مناطق مختلف قدرت مالی و وسائل و تجهیزات کافی ندارند وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکتهای تعاونی کارگری) موجبات تسهیل عملیات و فعالیت آنها را فراهم خواهد کرد.

فصل هشتم - اعتبارات تعاونی.

ماده ۶۶- وزارت تعاون و امور روستاها به تدریج با توسعه شرکتهای تعاونی مصرف کنندگان اعتبار - صاحبان حرفه ها و صنایع دستی - صیادان و اتحادیه های تعاونی بازرگانی آنها همچنین پیشرفت عملیات شرکت های تعاونی روستایی و کشاورزی در هر منطقه تعاونی اقدامات لازم را برای تشویق و کمک به تشکیل اتحادیه تعاونی اعتباری همان منطقه برای هر یک از انواع شرکت های مذکور و اتحادیه های تعاونی بازرگانی آنها فراهم خواهد کرد. در مورد شرکتهای تعاونی کارگری وظایف مقرر در این ماده را وزارت کار و امور اجتماعی انجام خواهد داد.

ماده ۶۷ - با تشکیل اتحادیه تعاونی اعتباری کشاورزی و روستایی در هر منطقه تعاونی سهام اتحادیه‌های تعاونی کشاورزی و روستایی منطقه دربانک تعاونی کشاورزی ایران به عنوان قسمتی از سرمایه آنها به حساب اتحادیه تعاونی اعتباری کشاورزی و روستایی منطقه در بانک مذکور منتقل می‌شود و از آن پس اتحادیه تعاونی اعتباری کشاورزی و روستایی منطقه به جای اتحادیه‌های تعاونی کشاورزی و روستایی همان منطقه صاحب سهم در بانک تعاون کشاورزی ایران خواهد بود.

ماده ۶۸ - اتحادیه‌های تعاونی اعتباری به تبعیت از مقررات و ضوابطی که وسیله بانک تعاون کشاورزی ایران تهیه می‌شود مجاز به انجام عملیات اعتباری برای پیشرفت معاملات و توسعه عملیات اقتصادی و بازرگانی شرکتها و اتحادیه‌های عضو خواهند بود و می‌توانند به نمایندگی بانک تعاون کشاورزی ایران فقط برای شرکت‌های صاحب سهم و اتحادیه‌های تعاونی عضو خود در منطقه حسابهای سپرده باز کنند. در مورد اتحادیه‌های تعاونی اعتباری کارگری قبول پس‌انداز و سپرده به نمایندگی بانک رفاه کارگران مجاز خواهد بود و این قبیل اتحادیه‌ها برای انجام عملیات اعتباری به تبعیت از مقررات و ضوابطی که وسیله بانک رفاه کارگران تعیین خواهد شد اقدام خواهد کرد.

ماده ۶۹ - مادام که اتحادیه تعاونی اعتباری برای هر یک از انواع شرکت‌های تعاونی مصرف‌کنندگان - اعتبار - صاحبان حرفه‌ها و صنایع دستی و صیادان و اتحادیه‌های تعاونی بازرگانی آنها در یک منطقه تشکیل نشده باشد این نوع شرکتها و اتحادیه‌های بازرگانی آنها در منطقه می‌توانند برای استفاده از اعتبارات مورد لزوم به منظور توسعه معاملات و عملیات بازرگانی خود با توجه به امکان بانک تعاون کشاورزی ایران و به میزان اعتباراتی که همه ساله به وسیله مجمع عمومی این بانک برای انجام اینگونه معاملات در سراسر کشور اختصاص داده می‌شود با تصویب نماینده وزارت تعاون و امور روستاها (در مورد هر درخواست اعتبار) از اعتبارات آن بانک استفاده کنند. نسبت به تأمین اعتبارات مورد نیاز شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی کارگری بانک رفاه کارگران در حدود امکان اقدام لازم خواهد کرد.

تبصره - با تشکیل اتحادیه‌های تعاونی اعتباری از شرکتها و اتحادیه‌های مذکور در این ماده، اعتبارات بانک تعاون کشاورزی ایران برای توسعه امور و پیشرفت معاملات و عملیات بازرگانی

آنها منحصرأ از طریق اتحادیه‌های تعاونی اعتباری مربوط اعطاء خواهد شد.

ماده ۷۰ - کلیه عملیات بانکی اتحادیه‌های تعاونی و یا شرکتهای و اتحادیه‌های تعاونی که از بانک تعاون کشاورزی ایران اعتبار می‌گیرند از قبیل افتتاح حسابهای بانکی و نقل و انتقال وجوه و غیره به وسیله شعبه‌ها و یا نمایندگیهای بانک تعاون کشاورزی ایران انجام خواهد شد.

ماده ۷۱ - شرکتهای تعاونی مکلفند به منظور استقراض با تساوی شرایط اعتباری در مرحله اول از مؤسسات اعتباری و بانکی موجود احتیاجات خود را تحصیل نمایند و چنانچه نتوانند از اینگونه مؤسسات احتیاجات خود را تأمین نمایند می‌توانند با تأیید نماینده وزارت تعاون و امور روستاها (یا نماینده وزارت کار و امور اجتماعی در مورد تعاونیهای کارگری) از سایر منابع استقراض نمایند.

ماده ۷۲ - شرکتهای و اتحادیه‌های تعاونی که به اعطای اعتبارات مبادرت می‌ورزند مکلفند هر شش ماه یک بار اطلاعاتی درباره کمیت و کیفیت اعتبارات خود بر اساس صورتی که وزارت تعاون و امور روستاها تهیه خواهد نمود در اختیار آن وزارتخانه قرار دهند و در مورد تعاونیهای کارگری صورت مزبور برای وزارت کار و امور اجتماعی ارسال خواهد شد.

فصل نهم - شرکتهای تعاونی کشاورزی و روستایی

ماده ۷۳ - شرکت تعاونی کشاورزی با مشارکت کشاورزان - باغداران - دامداران - دامپروران - پرورش دهندگان کرم ابریشم - زنبور عسل - ماهی - و روستائیان شاغل در صنایع محلی و روستایی و یا کارگران کشاورزی برای مقاصد زیر تشکیل می‌شود:

۱ - قبول پس‌انداز و سپرده اعضا به نمایندگی بانک تعاون کشاورزی ایران.

۲ - خرید و تهیه مواد و وسائل مورد احتیاج مصرف شخصی و خانوادگی یا حرفه‌ای اعضا همچنین تهیه وسائل و علوفه دامها و خوراک طیور و وسائل دیگری از این قبیل.

۳ - انجام عملیات جمع‌آوری - نگهداری - تبدیل - طبقه‌بندی و بسته‌بندی، حمل و نقل و یا فروش محصول اعضا.

۴ - انجام خدمات به منظور بهبود امور حرفه‌ای و یا زندگی اعضا مانند تهیه ماشین آلات کشاورزی و استفاده مشترک از آنها - تهیه وسایل حمل و نقل برای استفاده اعضا و تهیه مسکن - تأمین و توزیع آب مشروب و آب برای مصارف زراعی اعضا با رعایت قانون ملی شدن منابع

آب، پیش بینی وسائل بهداشتی و بهداشتی و آموزشی به منظور استفاده جمعی و مشترک، توزیع نیروی برق - ایجاد شبکه تلفن - تلقیح مصنوعی دامها و مبارزه با امراض و آفات نباتی و حیوانی.

۵ - بهره برداری جمعی و مشترک از اراضی ملکی و یا استیجاری.

۶ - تأمین اعتبارات و وامهای مورد نیاز اعضاء.

ماده ۷۴ - شرکتهای تعاونی روستایی با مشارکت زارعینی که به موجب قوانین و مقررات اصلاحات ارضی صاحب زمین شده یا بشوند برای مقاصد مندرج در بندهای ماده ۷۳ تشکیل می شوند.

ماده ۷۵ - شرکتهای تعاونی کشاورزی و یا روستایی که از جمله مقاصد آنها رفع حوائج اعتباری اعضاء است می توانند با کسب اجازه از وزارت تعاون و امور روستاها به نمایندگی بانک تعاون کشاورزی ایران حسابهای سپرده برای اعضاء باز کنند.

ماده ۷۶ - در شرکتهای تعاونی کشاورزی و یا روستایی که مجاز به انجام عملیات اعتباری باشند مازاد درآمد حاصل از معاملات اعتباری عیناً به حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم شرکت منتقل می شود.

ماده ۷۷ - در اساسنامه اتحادیه های تعاونی کشاورزی یا روستایی که تا قبل از تصویب این قانون تشکیل شده اند و یا در آینده تشکیل می شوند برای نظارت، همچنین پرداخت اعتبار به شرکتهای عضو خود با تشخیص وزارت تعاون و امور روستاها به تدریج تغییرات متناسب با این قانون داده خواهد شد.

فصل دهم - شرکتهای تعاونی صیادان:

ماده ۷۸ - شرکت تعاونی صیادان شرکتی است که با عضویت صیادان ماهی و سایر آبزیان برای تمام و یا قسمتی از مقاصد زیر تشکیل می شود:

۱ - تدارک خدمات جمعی برای اعضاء شرکت از قبیل ساخت و تعمیر قایق ها و تهیه وسائل و ادوات صید.

۲ - صید ماهی و سایر آبزیان پس از کسب پروانه صید.

۳ - تأسیس فروشگاه.

۴ - پرداخت مساعده به صیادان.

۵ - تهیه وسائل و تأمین نیازمندیهای حرفه ای و خانوادگی صیادان.

تبصره - شرکتهای تعاونی که به وسیله صیادان شرکتهای سهامی شیلات ایران و شیلات جنوب ایران تشکیل شده یا می شود تحت نظارت و سرپرستی شرکت های مذکور در فوق خواهند بود و در صورتی که شرکتهای نامبرده در این مورد احتیاج به کمک وزارت تعاون و امور روستاها داشته باشند مراتب را به آن وزارت اعلام خواهند کرد.

فصل یازدهم - شرکتهای تعاونی مصرف کنندگان:

ماده ۷۹ - شرکت تعاونی مصرف کنندگان برای تهیه انواع کالاهای مصرفی به منظور تأمین نیازمندیهای اعضاء و خانواده های آنان همچنین برای انجام تمام یا قسمتی از خدمات زیر و امثال آن تشکیل می شود:

۱ - تهیه آب مشروب.

۲ - تأمین وسائل توزیع گاز.

۳ - تأمین وسائل توزیع برق.

۴ - خدمات بهداشتی و درمانی.

۵ - تدارک وسائل حمل و نقل.

۶ - ایجاد باشگاهها و رستورانها.

۷ - تأسیس انواع آموزشگاهها.

ماده ۸۰ - در اساسنامه شرکت می توان پیش بینی کرد که معادل نصف مازاد برگشتی حاصل از معاملات با غیر عضو در صورت تقاضای او برای خرید سهام شرکت با داشتن شرایط عضویت برای این منظور اختصاص یابد که در این صورت بقیه مازاد برگشتی طبق مقررات این قانون به حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم منتقل می شود.

فصل دوازدهم - شرکتهای تعاونی مسکن:

ماده ۸۱ - شرکت تعاونی مسکن برای تمام یا قسمتی از امور مندرج زیر تشکیل می شود:

۱ - تهیه زمین و تقسیم آن به منظور ساختمان خانه های مسکونی و فروش آن به اعضاء نقداً و یا با اقساط همچنین ایجاد تأسیسات عمومی مورد استفاده مشترک اعضاء.

۲ - ساختمان طبقات مسکونی و فروش آپارتمانها به اعضاء نقداً و یا با اقساط.

۳ - خرید واحدهای مسکونی و فروش آن به اعضاء نقداً و یا با اقساط.

- ۴ - واگذاری واحدهای مسکونی ملکی شرکت به صورت اجاره به اعضا.
- ۵ - انجام خدمات نقشه کشی - مهندسی و معماری برای اعضا و نظارت در ساختمانهای متعلق به آنها.
- ۶ - انجام تعمیرات ساختمانهای ملکی اعضا و یا اقدامات مربوط به لوله کشی و کابل و سیم کشی و ایجاد دستگاههای تهویه و حرارت مرکزی.
- ۷ - نگاهداری و اداره ساختمانها و تأسیسات و انجام خدمات عمومی مربوط.
- ماده ۸۲ - منابع مالی و اعتباری شرکتهای تعاونی مسکن عبارتند از:

- ۱ - سرمایه و ذخایر شرکت.
- ۲ - پس انداز اعضا برای تهیه مسکن.
- ۳ - اعتبارات بخش دولتی شامل: قسمتی از اعتبارات بانک رهنی ایران در حدود برنامه های مصوب سالانه آن بانک و اعتباراتی که بدین منظور بانک مرکزی ایران می تواند در اختیار آن بانک قرار دهد و اعتبارات از محل برنامه های عمرانی از طریق بانک رهنی ایران.
- ۴ - سایر منابع اعتباری که به وسیله اشخاص و مؤسسات در اختیار این نوع شرکتهای گذاشته می شود.
- ۵ - در مورد شرکت های تعاونی کارگری مسکن علاوه بر منابع مالی و اعتباری مذکور در این ماده بانک رفاه کارگران نیز منابع مالی و اعتباری لازم را برای این شرکتهای تأمین می نماید.
- تبصره - اعتبارات مذکور در بندهای ۴ و ۵ با تسهیلات لازم در نرخ بهره و شرایط پرداخت وامها، تا هشتاد درصد هزینه طرح های ساختمانی شرکتهای تعاونی مسکن به متقاضی اعتبار اعطاء می شود.
- ماده ۸۳ - در شرکت تعاونی مسکن انجام معاملات و ساختمان و تمام اقداماتی که در اساسنامه پیش بینی شده است برای غیر عضو ممنوع است.

فصل سیزدهم - شرکتهای تعاونی اعتبار

- ماده ۸۴ - شرکت تعاونی اعتبار بین افراد گروه های شغلی مختلف طبق مقررات آیین نامه ای که وسیله وزارت تعاون و امور روستاها (با وزارت کار و امور اجتماعی در مورد تعاونیهای کارگری) تهیه خواهد شد و به تصویب شورای پول و اعتبار خواهد رسید برای مقاصد زیر تشکیل می شود:

- ۱ - باز کردن حساب سپرده های مختلف منحصرأً برای اعضا شرکت.

۲ - پرداخت وام با دریافت بهره به اعضای شرکت.

۳ - انجام سایر خدمات اعتباری برای اعضاء در حدود امکانات.

ماده ۸۵ - در شرکت تعاونی اعتبار مازاد برگشتی عیناً به حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم شرکت منتقل می‌گردد.

ماده ۸۶ - شرکت تعاونی اعتبار مجاز به انجام عملیات اعتباری برای غیر عضو نیست.

فصل چهاردهم - شرکتهای تعاونی آموزشگاهها

ماده ۸۷ - شرکت تعاونی آموزشگاهها شرکتی است که با عضویت دانش آموزان یا دانشجویان مراکز آموزشی به منظور آموزش عملی مقررات شرکت های تعاونی و تعمیم اصول تعاون برای تمام یا قسمتی از مقاصد زیر تشکیل می‌شود:

۱ - تشویق اعضاء به پس انداز.

۲ - ایجاد فروشگاه و تهیه وسائل تحصیلی و مصرفی اعضاء.

۳ - ایجاد رستوران و کافه برای استفاده از اعضاء.

۴ - تدارک وسائط نقلیه برای ایاب و ذهاب اعضاء.

۵ - تأسیس باشگاه و تهیه وسائل تفریحات سالم برای استفاده اعضاء.

۶ - تدارک وسائل بهداشتی و درمانی اعضاء.

۷ - خرید مصنوعات و کارهای دستی اعضاء از طرف شرکت و فروش آن.

ماده ۸۸ - شرکتهای تعاونی آموزشگاههایی که سن دانش آموزان آنها کمتر از سن قانونی است با راهنمایی و هدایت مربیان و معلمان تشکیل می‌شود.

تبصره - آیین نامه شرکتهای تعاونی مذکور در مواد ۸۷ و ۸۸ از طرف وزارتخانه های آموزش و پرورش و علوم و آموزش عالی تنظیم و پس از تصویب شورای عالی هماهنگی تعاونیهای کشور به مورد اجراء گذارده می‌شود.

ماده ۸۹ - هر شرکت تعاونی آموزشگاهی حسابی در نزدیکترین شعبه یا نمایندگی بانک تعاون کشاورزی ایران باز خواهد کرد و کلیه عملیات مالی شرکت و دریافت و پرداخت سپرده های اعضاء باید به وسیله آن بانک انجام شود.

فصل پانزدهم - شرکتهای تعاونی کار

ماده ۹۰ - شرکت تعاونی کار شرکتی است که به منظور تولید کالا یا انجام خدمات با عضویت افرادی که نیروی کار خود را در اختیار شرکت می‌گذارند تشکیل می‌شود.

ماده ۹۱ - در شرکتهای تعاونی کار مازاد برگشتی از درآمد سالانه به تناسب ارزش محصول کار یا ساعات کار انجام شده به وسیله هر یک از اعضاء تقسیم می‌شود.

فصل شانزدهم - شرکتهای تعاونی صاحبان حرفه‌ها و صنایع دستی.

ماده ۹۲ - شرکت تعاونی صاحبان حرفه‌ها و صنایع دستی برای تهیه مواد اولیه و وسائل مورد نیاز حرفه‌ای اعضاء و یا ساخت و تغییر شکل کالا مربوط و عملیات تکمیلی صنایع مذکور و یا فروش آنها بین صاحبان حرفه‌ها و صنایع دستی تشکیل می‌شود.

تبصره - صنعتگر دستی و یا صاحب حرفه ممکن است برای تهیه کالای مورد نظر از وسائل ماشینی کمکی نیز استفاده کند.

فصل هفدهم

شرکتهای تعاونی صنایع کوچک و کسبه و صاحبان مشاغل آزاد

ماده ۹۳ - شرکت تعاونی صنایع کوچک با عضویت صاحبان صنایع یک گروه از صنعت برای تمام یا قسمتی از مقاصد زیر تشکیل می‌شود:

۱ - تهیه مواد اولیه مورد نیاز.

۲ - ایجاد آزمایشگاه مواد اولیه یا محصولات ساخته شده.

۳ - تولید وسائل و ابزار مورد احتیاج مشترک اعضاء.

۴ - ایجاد گروه‌های تعمیراتی و نگهداری.

۵ - تحقیق و برنامه‌ریزیهای مشترک.

۶ - تهیه وسائل توزیع و انجام خدمات بازاریابی.

تبصره - صنایع کوچک موضوع این ماده صناعی است که ضوابط آن به وسیله وزارت اقتصاد تعیین می‌شود.

ماده ۹۴ - شرکت تعاونی کسبه و یا صاحبان مشاغل آزاد با عضویت کسبه از یک صنف که هر یک مستقیماً مباشر واحد کسبی خود باشند و یا صاحبان مشاغل از یک گروه برای تمام یا قسمتی

از مقاصد زیر تشکیل می‌شود:

- ۱ - تهیه وسائل و تدارک انواع خدمات وابسته به کسب یا شغل و ایجاد انبار و وسائل حمل و نقل به منظور بهبود اقتصادی و فنی اعضای شرکت و فعالیتهای واحدهای عضو.
- ۲ - انجام عملیات مقدماتی و یا تبدیل کالای مورد نظر.
- ۳ - تهیه کالا به منظور توزیع آن بین اعضاء.

فصل هیجدهم - ادغام

ماده ۹۵ - هر شرکت تعاونی و یا هر اتحادیه تعاونی می‌تواند با توجه به مقررات این فصل با هر شرکت و یا اتحادیه تعاونی دیگر به شرطی که از یک نوع و دارای هدفها و عملیات مشابه باشند ادغام شود.

ماده ۹۶ - پیشنهاد ادغام باید در مجمع عمومی فوق‌العاده هر دو شرکت یا اتحادیه همراه با قبول مطالبات بستانکاران به تصویب برسد. نسخه‌ای از مصوبات مجمع عمومی هر دو شرکت یا اتحادیه برای تمام اعضاء و بستانکاران هر دو شرکت یا اتحادیه همچنین نماینده وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت‌های تعاونی کارگری) فرستاده می‌شود و به ترتیب مذکور در ماده ۲۵ این قانون برای اطلاع عموم آگهی می‌گردد.

تبصره - هر یک از بستانکاران می‌توانند تا مدت دو ماه از تاریخ نشر آگهی ادغام نظر خود را به شرکت یا اتحادیه بدهکار و نماینده وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکتهای تعاونی کارگری) اعلام دارد.

ماده ۹۷ - نسخه‌ای از تصمیم ادغام باید ظرف دو هفته از تاریخ انعقاد مجمع عمومی فوق‌العاده هر یک از شرکتهای یا اتحادیه‌ها همراه با آخرین ترازنامه و صورت بدهی‌ها و مطالبات آن و گزارش حسابرسی که بدین منظور باید تهیه شود و نسخه‌ای از آگهی ادغام که به شرح ماده ۹۶ منتشر شده است برای نماینده وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکتهای تعاونی کارگری) ارسال شود.

ماده ۹۸ - هر یک از اعضاء شرکتهای یا اتحادیه‌ها در صورتی که با تصمیم ادغام مخالف باشند می‌توانند حداکثر تا یک ماه نظر خود را کتباً به شرکت یا اتحادیه مربوط همچنین نماینده وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکتهای تعاونی کارگری) اعلام دارد.

ماده ۹۹ - نماینده وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکتهای تعاونی کارگری) با وصول تصمیم ادغام از هر دو شرکت یا اتحادیه همراه با آخرین ترازنامه و صورت ریز مطالبات و بدهی ها و گزارش حسابرسان از وضع هر دو شرکت و یا اتحادیه و همچنین نظرات بستانکاران و با توجه به تعداد اعضاء مخالف ادغام ظرف دو ماه نظر خود را مبنی بر موافقت یا مخالفت با ادغام به هر دو شرکت یا اتحادیه اعلام خواهد داشت.

ماده ۱۰۰ - در صورتی که نماینده وزارت تعاونی و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکتهای تعاونی کارگری) ادغام را تصویب نکند تصمیم ادغام در هر دو شرکت یا اتحادیه منتفی است. موافقت با ادغام در صورتی است که ترتیب قابل قبول بستانکاران برای تصفیه بدهی ها در هر دو شرکت یا اتحادیه پیش بینی شود همچنین تعداد اعضاء مخالف با ادغام در حدی باشد که مجموع اعضاء باقیمانده و سرمایه شرکت یا اتحادیه بعد از ادغام کافی برای انجام هدفها و برنامه های آن باشد.

ماده ۱۰۱ - در صورت موافقت با ادغام هیأت های مدیره شرکتها یا اتحادیه های مربوط ظرف یک ماه اقدام به دعوت مجمع عمومی فوق العاده مشترک شرکتها یا اتحادیه ها برای ادغام خواهند نمود.

ماده ۱۰۲ - مجمع عمومی فوق العاده مشترک نسبت به تعیین سرمایه شرکت یا اتحادیه بعد از ادغام همچنین انتخاب هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان اقدام لازم به عمل خواهد آورد.

ماده ۱۰۳ - اعضایی که با تصمیم ادغام و انتشار آگهی آن مخالف باشند و از عضویت تعاونیها مستعفی گردند باید ظرف هلت مقرر مخالفت خود را کتباً اعلام دارند. شرکت یا اتحادیه مربوط مکلف است بهای سهام آنها را حداکثر ظرف یک ماه نقداً پرداخت نماید.

ماده ۱۰۴ - هیأت مدیره شرکت یا اتحادیه جدید مصوبات مجمع عمومی فوق العاده مشترک را همراه با فهرست اعضاء شرکت یا اتحادیه جدید و تغییراتی که حاصل شده است به ترتیبی که در فصل سوم این قانون مقرر است برای اطلاع نماینده وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکتهای تعاونی کارگری) و انعکاس در دفاتر ثبت ارسال خواهد داشت.

ماده ۱۰۵ - با انجام عمل ادغام دارایی و بدهی شرکت یا اتحادیه جدید عبارت خواهد بود از مجموع دارایی و بدهی شرکتها یا اتحادیه های قبل از ادغام پس از وضع مطالبات و سهامی که بازپرداخت شده است.

ماده ۱۰۶ - ادغام شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی روستایی در شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی روستایی دیگر به موجب مقرراتی خواهد بود که وسیله وزارت تعاون و امور روستاها تهیه و به مورد اجرا گذاشته خواهد شد.

فصل نوزدهم - مالیات شرکت‌های تعاونی

ماده ۱۰۷ - از درآمد مشمول مالیات شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی با رعایت معافیت‌های مقرر در این قانون ۱۰٪ به نام مالیات شرکت وصول می‌شود و نسبت به بقیه به ترتیب زیر عمل خواهد شد:

۱ - نسبت به آن قسمت از درآمد که طبق تصمیم ارکان صلاحیت‌دار شرکت یا اتحادیه به عنوان سود سهام برای تقسیم بین اعضای شرکت تخصیص داده می‌شود پس از وضع مبلغی معادل شش درصد سرمایه منظور شده در آخرین ترازنامه شرکت به نرخ پانزده درصد.

۲ - نسبت به آن قسمت از درآمد که طبق تصمیم ارکان صلاحیت‌دار شرکت یا اتحادیه به عنوان مازاد برگشتی برای تقسیم بین اعضای شرکت تخصیص داده می‌شود پس از وضع پنج هزار ریال در مورد هر عضو به نرخ پانزده درصد.

۳ - نسبت به بقیه درآمد مشمول مالیات به نرخ بیست و پنج درصد.

تبصره ۱ - معافیت موضوع بندهای ۱ و ۲ شامل سود سهام و مازاد برگشتی شرکت‌های تعاونی موضوع فصل هفدهم نخواهد بود.

تبصره ۲ - وجوهی که شرکت‌های تعاونی کشاورزی بابت بهای محصول کشاورزی متعلق به اعضای که به شرکت تحویل می‌شود پرداخت می‌کنند اعم از اینکه به عنوان پیش پرداخت یا مازاد برگشتی باشد مشمول مالیات شرکت نخواهد بود.

این وجوه در محاسبه درآمد مشمول مالیات کشاورزی عضو منظور خواهد شد.

تبصره ۳ - مالیات مازاد برگشتی و سود سهام اتحادیه‌ها به عنوان علی الحساب مالیاتی شرکت‌های عضو وصول و موقع محاسبه مالیات شرکت علی الحساب‌های پرداختی منظور و اضافه دریافتی مسترد خواهد شد.

ماده ۱۰۸ - شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی از پرداخت حق تمیر سهام معافند.

ماده ۱۰۹ - در شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی ذخائر موضوع بندهای ۱ و ۲ ماده ۱۵ این قانون که در دفاتر شرکت یا اتحادیه منظور شده است جزء هزینه محسوب می‌شود.

ماده ۱۱۰ - شرکتهای تعاونی مصرف کنندگان - مسکن - اعتبار - کشاورزی و روستایی - صیادان و کلیه اتحادیه های تعاونی از پرداخت ده درصد مالیات موضوع صدر ماده ۱۰۷ این قانون معافند.

ماده ۱۱۱ - درآمد شرکتهای تعاونی روستایی متشکل از افراد ساکن حوزه عمل شرکت که به امر کشاورزی مباشرت مستقیم دارند اعم از اینکه تحت سرپرستی وزارت تعاون و امور روستاها با بانک عمران باشند همچنین شرکتهای تعاونی کارگری مصرف - مسکن و اعتبار و نیز اتحادیه های آنها همچنین شرکتهای تعاونی صنایع دستی و صیادان و آموزشگاه ها و اتحادیه های آنها به طور کلی از پرداخت مالیات معاف می باشند.

ماده ۱۱۲ - معافیت درآمد کلیه فعالیت هایی که طبق قانون مالیاتهای مستقیم مشمول معافیت شناخته شده است شامل شرکتهای و اتحادیه های تعاونی که به همان فعالیتها اشتغال داشته باشند نیز خواهد بود.

ماده ۱۱۳ - شرکتهای و اتحادیه های تعاونی از پرداخت مالیاتهای اضافی موضوع مواد ۱۶۶ و ۱۶۷ قانون مالیاتهای مستقیم و اصلاحیه آن معاف می باشند.

ماده ۱۱۴ - شرکتهای و اتحادیه های تعاونی اعتبار و شرکتهای تعاونی مسکن از لحاظ مالیات بهره تابع مقررات ماده ۴۵ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب اسفند ۱۳۴۵ خواهند بود.

ماده ۱۱۵ - انتقالات قطعی و اجاره واحدهای مسکونی از طرف شرکتهای تعاونی مسکن به اعضاء آنها مشمول مقررات مالیات بر درآمد املاک قانون مالیاتهای مستقیم نخواهد بود لکن در موارد تشخیص علی الراس درآمد مشمول مالیات طبق مقررات بخش مزبور تعیین خواهد شد.

ماده ۱۱۶ - در مورد رسیدگی به اختلافات مالیاتی شرکتهای تعاونی نماینده وزارت تعاون و امور روستاها (و در مورد تعاونیهای کارگری نماینده وزارت کار و امور اجتماعی) به جای نماینده موضوع بند (۳) ماده ۲۴۴ قانون مالیاتهای مستقیم در کمیسیون تشخیص شرکت می کند.

کمیسیون مجاز است با توجه به اطلاعاتی که از مراجع قانونی مربوط کسب می کند و رسیدگیهایی که به عمل می آورد ضرائب مالیاتی مصوب را در مورد شرکتهای و اتحادیه های تعاونی تعدیل کند.

ماده ۱۱۷ - در مورد رسیدگی به اختلافات مربوط به بقایای مالیاتی شرکتهای و اتحادیه های تعاونی نماینده وزارت تعاون و امور روستاها و در مورد تعاونیهای کارگری نماینده وزارت کار و

امور اجتماعی به جای نماینده مذکور در بند ب ماده ۳۱۱ قانون مالیاتهای مستقیم در کمیسیون حل اختلاف شرکت می‌کند.

ماده ۱۱۸ - کلیه مقررات مربوط به معافیت‌های مالیاتی راجع به شرکت‌های تعاونی از هر قبیل که در قانون مالیات‌های مستقیم مصوب اسفند ۱۳۴۵ و اصلاحیه آن منظور شده است ملغی می‌شود.

فصل بیستم - زیان، انحلال و تصفیه شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی

ماده ۱۱۹ - شرکت یا اتحادیه تعاونی می‌تواند زیان سالانه را با تصویب مجمع عمومی از حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم تأمین نماید و نمی‌تواند قبل از انتقال مبالغ برداشتی مذکور به حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم، درآمد سالهای بعدی شرکت یا اتحادیه را تقسیم کند.

ماده ۱۲۰ - شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی در موارد زیر منحل می‌شود:

۱ - کاهش سرمایه به میزانی که ادامه عملیات مقدور و یا صلاح نباشد با تصویب مجمع عمومی فوق‌العاده.

۲ - کاهش تعداد اعضاء از حد نصاب قانونی.

۳ - اتمام برنامه‌ای که به موجب اساسنامه، شرکت برای انجام آن تأسیس شده است.

۴ - تصمیم مجمع عمومی فوق‌العاده.

۵ - عدم تطبیق عملیات شرکت یا اتحادیه با اساسنامه و مقررات قانونی و یا تعطیل کار و یا عدم فعالیت آن در مهلت‌هایی که وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت‌های تعاونی کارگری) مقرر می‌دارد.

ماده ۱۲۱ - در موارد مذکور در بند ۵ ماده ۱۲۰ وزارت تعاون و امور روستاها پیشنهاد انحلال شرکت یا اتحادیه مربوط را به شورای رسیدگی و داوری در اختلافات تعاونیها خواهد داد و تا اعلام نظر آن شورا دارای کلیه اختیارات پیش‌بینی شده در مجمع عمومی عادی و فوق‌العاده برای جلوگیری از عملیات و فعالیت‌های خلاف قانون شرکت یا اتحادیه مربوط خواهد بود.

ماده ۱۲۲ - شورای رسیدگی و داوری در اختلافات تعاونیها مکلف است ظرف یک هفته از تاریخ وصول پیشنهاد وزارت تعاون و امور روستاها مراتب را به شرکت یا اتحادیه مورد نظر اعلام نماید تا در صورتی که به نظر آن وزارت اعتراض داشته باشد دلایل خود را ظرف ۱۵ روز از تاریخ وصول اخطار شورا کتباً ارسال دارد.

ماده ۱۲۳ - شورای رسیدگی و داوری در اختلافات تعاونیها مکلف است رأی خود را حداکثر ظرف دو ماه از تاریخ وصول پیشنهاد وزارت تعاون و امور روستاها در مورد انحلال صادر نماید، آراء صادره قطعی و لازم الاجرا است.

ماده ۱۲۴ - با ابلاغ تصمیم شورای رسیدگی و داوری در اختلافات تعاونیها مبنی بر انحلال شرکت یا اتحادیه وزارت تعاون و امور روستاها اقدام به انحلال آن و تعیین هیأت تصفیه کرده و درخواست لغو ثبت شرکت یا اتحادیه را از اداره ثبت خواهد کرد.

ماده ۱۲۵ - در تصفیه شرکت یا اتحادیه پرداخت تعهدات از محل دارایی آنها با رعایت تقدیم به شرح زیر است:

۱ - پرداخت بدهیهای شرکت یا اتحادیه.

۲ - پرداخت سهام اعضاء حداکثر به میزان مبلغ اسمی هر سهم و سود سهام در صورتی که مازاد تصفیه از حساب ذخیره غیر قابل تقسیم شرکت بیشتر باشد.

۳ - انتقال مازاد تصفیه به حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم برای اقدامات مقرر طبق این قانون.

فصل بیست و یکم - مجازاتها

ماده ۱۲۶ - هر یک از اعضاء هیأت مدیره و بازرسان و مدیر عامل در صورتی که با سوء نیت بر خلاف اصول مقرر در این قانون و اساسنامه های مصوب مرتکب عملی شود که موجب زیان شرکت گردد علاوه بر جبران زیان وارده به حبس تأدیبی از سه ماه تا شش ماه محکوم خواهد شد.

ماده ۱۲۷ - هر یک از اعضاء هیأت مدیره و بازرسان و مدیر عامل به مجمع عمومی گزارش خلاف واقع بدهد به حبس تأدیبی از سه ماه تا شش ماه یا جزای نقدی از ده هزار ریال تا یکصد هزار ریال و یا به هر دو مجازات محکوم خواهد شد.

ماده ۱۲۸ - هر یک از مدیران عامل یا اعضاء هیأت مدیره یا بازرسان و یا کارکنان شرکتهای اتحادیه های تعاونی مرتکب خیانت در امانت در مورد وجوه و اموال شرکت یا اتحادیه گردد به حداکثر مجازات مقرر در ماده ۲۴۱ قانون مجازات عمومی محکوم می شود.

تبصره - رسیدگی به اتهام هر یک از کارکنان سازمانها و مؤسسات وابسته به دولت که بر حسب وظیفه سمت نظارت یا سرپرستی یا ارشاد یا مداخله در اداره امور شرکتهای اتحادیه های تعاونی را دارند تابع قوانین و مقررات دیوان کیفر کارکنان دولت خواهد بود.

ماده ۱۲۹ - حسابرسی که درباره نتیجه حسابرسی شرکت یا اتحادیه تعاونی گزارش خلاف واقع بدهند به حبس تأدیبی از ۶ ماه تا یک سال محکوم می‌شوند.

ماده ۱۳۰ - هر یک از اعضای شرکتهای تعاونی که با عدم انجام تعهد در معامله با شرکتی که عضو آن است عمداً به شرکت خسارت وارد کند علاوه بر جبران خسارت به جزای نقدی از پنج هزار ریال تا پنجاه هزار ریال محکوم خواهد شد در مورد این ماده تعقیب با گذشت مدعی خصوصی موقوف می‌شود.

ماده ۱۳۱ - وزارت تعاون و امور روستاها در تعقیب مجرمین و مطالبه خسارات ناشی از جرمهای پیش‌بینی شده در این قانون در تمام مراحل رسیدگی از هزینه دادرسی معاف می‌باشد. تبصره - رسیدگی به دعوای مذکور خارج از نوبت به عمل خواهد آمد.

ماده ۱۳۲ - پس از صدور کیفرخواست در مورد جرائم مندرج در این قانون مراتب از طرف مراجع قضایی به شرکت یا اتحادیه مربوط اعلام می‌شود و در این صورت متهم از سمت خود در شرکت یا اتحادیه برکنار می‌گردد.

فصل بیست و دوم

وظایف وزارت تعاون و امور روستاها در مورد شرکتهای و سازمانهای تعاونی

ماده ۱۳۳ - وزارت تعاون و امور روستاها برای ارشاد و نظارت و سرپرستی شرکتها و سازمانهای تعاونی به تدریج و متناسب با امکانات خود عهده‌دار وظائف زیر است:

۱ - تربیت کارشناسان تعاونی و کمک‌مالی و فنی به تأسیس و اداره مراکز آموزش و تحقیقات تعاونی.
۲ - تربیت و تعلیم نیروی انسانی مورد نیاز شرکتهای و سازمانهای تعاونی مانند مدیران عامل و حسابداران و حسابرسان.

۳ - اجرای برنامه‌های ترویج و آموزش برای تفهیم و تعمیم اصول و روشهای تعاونی.

۴ - تحقیقات آماری و مطالعه درباره فعالیت تعاونیها و اظهار نظر و اتخاذ تصمیم نهایی در زمینه اجرای طرحهای اساسی تعاونیها که وسیله سایر سازمانهای دولتی و خصوصی تهیه می‌شود.

۵ - اعمال کمکهای فنی و اداری و مالی در موارد لازم به منظور اداره صحیح تعاونیها.

۶ - تهیه اساتمه و آیین‌نامه‌های نمونه و فرمها و دفاتر مورد لزوم برای انواع شرکتهای و اتحادیه‌های تعاونی و همچنین کمک به تنظیم آیین‌نامه‌های استخدامی کارکنان موظف در شرکتهای و اتحادیه‌های تعاونی.

۷ - جلوگیری از فعالیت شرکت ها و سازمانهایی که با به کار بردن نام تعاون عملیات آنها مخالف اصول تعاون و هدفهایی است که در این قانون تصریح شده است.

۸ - تعیین خط مشی کلی در امور آموزشی و اداری و اعتباری سازمانهای تعاونی از طریق پیشنهاد به شورای عالی هماهنگی تعاونیهای کشور (مندرج در فصل ۲۳ این قانون) و اجرای تصمیمات آن و هماهنگ کردن کلیه فعالیت های تعاونی کشور در رشته های تعاونی.

۹ - نظارت بر اجرای این قانون و سایر قوانین موضوعه درباره عملیات و وظایف شرکت ها و اتحادیه های تعاونی.

۱۰ - تشکیل تدریجی کنگره تعاونیهای هر رشته در استانها و فرمانداریهای کل به منظور کمک به تشکیل اتحادیه های نظارت و هماهنگی مناطق و اتحادیه های مرکزی.

فصل بیست و سوم - تشکیلات و نظام تعاونی کشور

ماده ۱۳۴ - اتحادیه مرکزی هر یک از رشته های تعاونی نماینده آن رشته است که به شرح زیر تشکیل می شود:

۱ - اتحادیه مرکزی تعاونیهای کشاورزی و روستایی.

۲ - اتحادیه مرکزی تعاونیهای مصرف.

۳ - اتحادیه مرکزی تعاونیهای کار و پیشه.

ماده ۱۳۵ - تشکیلات تعاونی در کشور به شرح زیر خواهد بود:

الف - در هر منطقه تعاونی:

۱ - انواع شرکتهای تعاونی و اتحادیه های مربوط به منظور توسعه عملیات اقتصادی.

۲ - اتحادیه نظارت و هماهنگی تعاونیهای رشته های سه گانه.

۳ - اتحادیه های اعتباری موضوع فصل هفتم این قانون.

۴ - سازمان اداری وزارت تعاون و امور روستاها.

ب - تشکیلات تعاونی مرکزی:

۱ - شورای عالی هماهنگی تعاونیهای کشور.

۲ - شورای رسیدگی و داوری در اختلافات تعاونیها.

۳ - بانک تعاون کشاورزی ایران.

۴ - اتحادیه مرکزی تعاونیهای کار و پیشه.

۵ - اتحادیه مرکزی تعاونیهای کشاورزی و روستایی.

۶ - اتحادیه مرکزی تعاونیهای مصرف.

ماده ۱۳۶ - شورای عالی هماهنگی تعاونیهای کشور که دبیرخانه و محل تشکیل جلسات آن در وزارت تعاون و امور روستاها خواهد بود، به ریاست وزیر تعاون و امور روستاها و با عضویت مقامات زیر تشکیل می‌گردد:

رئیس هیأت مدیره اتحادیه مرکزی تعاونیهای کشاورزی و روستایی.

رئیس هیأت مدیره اتحادیه مرکزی تعاونیهای مصرف.

رئیس هیأت مدیره اتحادیه مرکزی تعاونیهای کار و پیشه.

رئیس هیأت مدیره بانک تعاون کشاورزی ایران.

رئیس کل بانک رفاه کارگران.

رئیس هیأت مدیره سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران.

نماینده وزارت کار و امور اجتماعی.

یک نفر کارشناس تعاونی به انتخاب وزیر تعاون و امور روستاها.

تبصره - مادام که اتحادیه‌های مرکزی تعاونیها تشکیل نشده است وزیر تعاون و امور روستاها قائم مقام آنها در جلسات شورا خواهد بود.

ماده ۱۳۷ - آیین‌نامه وظائف شورای عالی هماهنگی تعاونیهای کشور از طرف دبیر شورا تهیه و پس از تصویب شورا به مورد اجرا گذاشته می‌شود.

ماده ۱۳۸ - شورای رسیدگی و داوری در اختلافات تعاونیها با شرکت نماینده قضایی - دادستان کل کشور - نماینده وزارت تعاون و امور روستاها - نماینده وزارت کار و امور اجتماعی - سه نفر کارشناس تعاونی به انتخاب وزیر تعاون و امور روستاها و نمایندگان اتحادیه‌های مرکزی تعاونیها (پس از تشکیل) به منظور اعلام نظر در مواردی که در این قانون و آیین‌نامه اجرایی آن و یا اساسنامه شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی تصریح شده است تشکیل می‌شود.

فصل بیست و چهارم - حسابرسی شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی

ماده ۱۳۹ - وزارت تعاون و امور روستاها به منظور نظارت و ارشاد تعاونیها مجاز به حسابرسی

آنها می باشد و در عین حال می تواند طبق آیین نامه ای که تنظیم خواهد کرد اجازه حسابرسی شرکتها و اتحادیه های تعاونی عضو اتحادیه به نظارت و هماهنگی را برای دوره های معین به اتحادیه مذکور بدهد و یا این اجازه را برای ادوار بعدی تمدید کند.

تبصره ۱ - وزارت تعاون و امور روستاها با مشاهده نقص یا تخلفی در کار حسابرسی اتحادیه نظارت و هماهنگی مربوط می تواند در هر هنگام اجازه قبلی را لغو کند.

تبصره ۲ - در مورد حسابرسی شرکتهای تعاونی کارگری وزارت تعاون و امور روستاها به وزارت کار و امور اجتماعی نمایندگی برای انجام این وظیفه خواهد داد تا طبق ضوابط مصوب شورای عالی هماهنگی تعاونیهای کشور حسابرسی را انجام داده و نتیجه را به وزارت تعاون و امور روستاها اعلام دارد.

ماده ۱۴۰ - شرکتها و اتحادیه های تعاونی موظفند نسخه ای از ترازنامه هر سال یا دوره مالی و حساب سود و زیان دوره مربوط را حداکثر ظرف یک هفته پس از تنظیم به اتحادیه نظارت و هماهنگی مربوط و در صورتی که این اتحادیه تشکیل نشده باشد به اداره کل تعاون و امور روستاهای محل (یا اداره کار و امور اجتماعی در مورد شرکتهای تعاونی کارگری) ارسال دارند.

ماده ۱۴۱ - حسابرسی شرکتها و اتحادیه های تعاونی طبق آیین نامه ای خواهد بود که از طرف وزارت تعاون و امور روستاها تنظیم و به مورد اجرا گذاشته خواهد شد.

فصل بیست و پنجم - مقررات مختلف

ماده ۱۴۲ - شرکتها و اتحادیه های تعاونی روستایی که قبل از تصویب این قانون به ثبت رسیده اند بنا به تشخیص وزارت تعاون و امور روستاها به تدریج وضع خود را با این قانون تطبیق خواهند داد.

ماده ۱۴۳ - مطالبات شرکتها و اتحادیه های تعاونی از اعضاء خود جزء مطالبات ممتاز است.

ماده ۱۴۴ - شرکتها و اتحادیه های تعاونی از پرداخت حق الثبت و نصف تعرفه آگهی ثبت در روزنامه رسمی کشور معافند.

ماده ۱۴۵ - وزارت تعاون و امور روستاها نمونه دفاتر مالی و حسابداری شرکتها و اتحادیه های تعاونی را تهیه خواهد کرد که پس از تأیید وزارت دارایی به جای دفاتر قانونی مقرر در قانون تجارت در اختیار آنها قرار گیرد و دفاتر مذکور در حکم دفاتر قانونی خواهد بود.

ماده ۱۴۶ - در مواردی که وزارت تعاون و امور روستاها تخلفی را در اداره امور شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی ملاحظه کند بلافاصله با استفاده از کلیه اختیارات پیش‌بینی شده برای مجمع عمومی عادی و فوق‌العاده شرکت یا اتحادیه مربوط تصمیم لازم را اتخاذ و به مورد اجرا خواهد گذاشت.

ماده ۱۴۷ - سازمان تعاون مصرف کادر نیروهای مسلح شاهنشاهی از شمول این قانون مستثنی است و وظایفی را که بر عهده دارد مستقلاً طبق مقررات و اساسنامه و آیین‌نامه‌های مخصوص به خود انجام خواهد داد.

ماده ۱۴۸ - کلیه قوانین و مقررات مغایر با این قانون ملغی است و در قوانین بعدی نیز نسخ یا اصلاح مواد و مقررات این قانون باید صریحاً قید شود.

ماده ۱۴۹ - این قانون به مدت پنج سال به صورت آزمایشی اجرا خواهد شد و هر گاه در این مدت وزارت تعاون و امور روستاها با توجه به نتایج تحقیقات انجام شده وسیله مرکز تحقیقات روستایی این وزارت (موضوع ماده ۱۵ قانون تشکیل شرکت‌های سهامی زراعی) که از این پس مرکز تحقیقات وزارت تعاون و امور روستاها نامیده خواهد شد تغییرات و اصلاحاتی را در این قانون لازم تشخیص دهد جهت تصویب به کمیسیون‌های تعاون و امور روستاهای مجلسین تقدیم می‌نماید و این تغییرات و اصلاحات پس از تصویب قابل اجراست.

دولت مکلف است در پایان مدت پنج سال لایحه‌نهایی را جهت تصویب مجلسین تقدیم نماید، مادام که لایحه‌نهایی به تصویب نرسیده مقررات این قانون و مصوبات کمیسیون‌های مذکور لازم‌الاجرا خواهد بود.

اصلاح بعضی از مواد و الحاق تبصره‌های جدید به قانون شرکت‌های تعاونی

مصوب ۱۳۵۰/۱۲/۵ کمیسیون تعاون و امور روستاهای مجلسین

ماده واحده - در قانون شرکت‌های تعاونی مصوب ۱۳۵۰، ۳، ۱۶ بعضی از مواد و تبصره‌ها به شرح زیر اصلاح و تبصره‌های جدید به مواد آن الحاق می‌گردد.

۱ - تبصره ماده ۹۳ قانون حذف و به جای آن عبارت زیر به عنوان بند ۱۱ به ماده ۱ قانون اضافه می‌شود.

"۱۱ - صنایع کوچک صنایعی است که به وسیله وزارت اقتصاد مشخص و اعلام می‌شود."

۲ - ماده ۶ قانون با الحاق عبارت زیر در انتهای ماده تکمیل می‌گردد.

"برای پذیرش مجدد عضو خارج شده از شرکت می‌توان در اساسنامه شرایطی پیش‌بینی نمود".

۳ - ماده ۱۰ قانون با حذف عبارت قسمت اخیر آن به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به عنوان

تبصره یک به آن اضافه می‌شود و عنوان تبصره قبلی به تبصره ۲ تبدیل می‌شود.

"ماده ۱۰ - سرمایه شرکت تعاونی نامحدود و سهام آن با نام و مسئولیت هر عضو محدود به

میزان سهمی است که از سرمایه شرکت خریداری یا تعهدنموده است.

تبصره ۱ - سود سالانه سهام شرکت های تعاونی معادل حداکثر نرخ بهره اوراق قرضه دولتی

خواهد بود و در صورتی که اوراق قرضه دولتی در جریان نباشد سود سالانه سهام به پیشنهاد

وزارت تعاون و امور روستاها و تصویب هیأت وزیران تعیین و جهت اجرا اعلام خواهد شد.

در مواردی که میزان درآمد خالص شرکت تکافوی پرداخت سود سهام را بر اساس مفاد این تبصره

نماید مجمع عمومی صاحبان سهام شرکت تعاونی مربوط نسبت به تعیین مقدار سود سهام آن

اقدام خواهد نمود.

۴ - در ماده ۱۴ قانون جمله "مازاد درآمد" به جمله "مازاد برگشتی" اصلاح می‌گردد.

۵ - در ماده ۱۵ قانون بند ۲ به شرح زیر تکمیل می‌شود.

"۲ - سه درصد از درآمد ویژه سالانه برای توسعه تعلیمات و آموزش تعاون در منطقه تعاونی

مربوط در سراسر کشور در اختیار اتحادیه تعاونی نظارت و هماهنگی منطقه ای و مرکزی رشته

مربوطه و تا زمانی که اتحادیه‌های مزبور تشکیل نشده‌اند

در اختیار وزارت تعاون و امور روستاها... الخ"

۶ - تبصره زیر به عنوان تبصره ۲ به ماده ۱۸ قانون اضافه می‌شود.

"تبصره ۲ - جمع بین هدف‌ها و عملیات انواع شرکت‌های تعاونی از یک رشته یا از رشته‌های

سه گانه فوق در صورتی ممکن خواهد بود که به سبب اوضاع و احوال و شرایط خاص و

مقتضیات محلی مجوز آن قبلاً از وزارت تعاون و امور روستاها تحصیل شده باشد و این

شرکت‌ها می‌توانند عضویت اتحادیه‌های تعاونی رشته‌های مربوط را نیز داشته باشند".

۷ - در ماده ۱۹ قانون عبارت "به اکثریت حداقل دو سوم اعضاء حاضر در جلسه" به عبارت "

با رأی اکثریت اعضاء حاضر در جلسه" تغییر داده می‌شود.

۸ - در ماده ۲۱ قانون بعد از عبارت "... و تأیید نماینده وزارت تعاون و امور روستاها..." عبارت "از نظر تطبیق با مقررات قانون..." اضافه می شود.

۹ - در ماده ۲۴ قانون عبارت "... شورای رسیدگی و داوری در اختلافات تعاونی ها..." به عبارت "... شورای رسیدگی و داوری در اختلافات تعاونی های مذکور در این قانون" اصلاح می شود.

۱۰ - ماده ۳۰ قانون به این شرح اصلاح می گردد:

"ماده ۳۰ - هر یک از اعضاء می تواند منتهی ظرف پنج روز قبل از تشکیل مجمع عمومی مورد یا موارد دیگری غیر از موضوعاتی که در دعوتنامه تشکیل مجمع عمومی تهیه شده است برای طرح در همان مجمع توسط مقامی که مجمع عمومی را دعوت کرده است پیشنهاد کند و مقام دعوت کننده مجمع مکلف است پیشنهاد مربوط را در مجمع طرح کند تا در صورت تصویب در دستور جلسه بعد از تنفس همان مجمع قرار گیرد و پیشنهاد طرح هر موضوع جدید در جلسات مجمع از طرف هر یک از اعضاء موکول است به موافقت رییس مجمع و تصویب اکثریت اعضاء حاضر در جلسه و در هر دو مورد اتخاذ تصمیم درباره موضوع یا موضوعاتی که علاوه بر دستور جلسه آگهی شده به مجمع پیشنهاد می شود به جلسه بعد از تنفس همان مجمع که نباید زودتر از بیست روز و دیر تر از سی روز (با دعوت از اعضاء) تشکیل گردد موکول خواهد شد."

۱۱ - در بند ۹ ماده ۳۳ قانون بعد از کلمه "تصویب" کلمه "گزارش" اضافه می شود.

۱۲ - به آخر ماده ۳۵ قانون عبارت زیر اضافه می شود.

"مگر در مورد انتخاب هیأت مدیره و بازرسان که تصمیمات مجمع به اکثریت نسبی خواهد بود."

۱۳ - ماده ۳۹ قانون و تبصره ۳ آن به این شرح اصلاح می شود.

"ماده ۳۹ - اداره امور شرکت طبق اساسنامه بر عهده هیأت مدیره ای مرکب از حداقل سه نفر عضو اصلی خواهد بود که در مجمع عمومی عادی برای مدت سه سال از بین اعضاء شرکت با رأی مخفی انتخاب می شوند مجمع عمومی همزمان با انتخاب این عده ۲ نفر عضو علی البدل نیز با همان شرایط انتخاب خواهد نمود تجدید انتخاب هر یک از اعضاء اصلی و علی البدل بلامانع است.

"تبصره ۳ - در صورتی که به علل استعفا - فوت یا ممنوعیت قانونی - هیأت مدیره از اکثریت مقرر در اساسنامه برای اداره امور شرکت خارج گردد مجمع عمومی بر اساس ماده ۲۶ این قانون

- دعوت خواهد شد تا نسبت به تکمیل اعضای هیأت مدیره اقدام کند".
- ۱۴ - در ابتدای تبصره ماده ۴۰ قانون جمله "خلاصه مذاکرات و..." اضافه شود.
- ۱۵ - به ماده ۴۲ قانون این تبصره الحاق می گردد.
- "تبصره - هرگاه یکی از اعضای هیأت مدیره شرکت یا اتحادیه تعاونی علاوه بر وظایف خاص سمت خود عهده دار خدمات دیگری در شرکت گردد می تواند با تصویب مجمع عمومی حق الزحمه مناسب دریافت دارد".
- ۱۶ - در بند یک ماده ۵۵ بعد از عبارت "... و برگهای بهادار و موجودی کالا و غیره را" عبارت "شخصاً و در صورت لزوم با استفاده از کارشناس..." اضافه می شود.
- ۱۷ - ماده ۵۹ قانون به این شرح اصلاح می شود.
- "ماده ۵۹ - معاملات شرکت با هر یک از اعضای هیأت مدیره یا بازرسان تابع مقررات و ضوابطی خواهد بود که به تصویب مجمع عمومی عادی شرکت برسد".
- ۱۸ - تبصره زیر به ماده ۶۶ قانون اضافه می شود.
- "تبصره - سازمان مرکزی تعاونی روستایی ایران می تواند اعتبارات مورد نیاز اتحادیه های تعاونی روستایی صاحب سهم خود را به آنها پرداخت نماید".
- ۱۹ - در ماده ۶۷ قانون عبارت "بانک تعاونی کشاورزی ایران" به "بانک تعاون کشاورزی ایران" تصحیح می شود.
- ۲۰ - در ماده ۷۳ قانون عبارت "... یا کارگران کشاورزی برای مقاصد زیر تشکیل می شود" به عبارت "... یا کارگران کشاورزی برای تمام یا قسمتی از مقاصد زیر تشکیل می شود" تغییر می یابد.
- ۲۱ - به ماده ۷۴ قانون تبصره ای به شرح زیر الحاق می گردد.
- "تبصره - زارعین دیگری که در حوزه عمل شرکت های تعاونی روستایی به زراعت اشتغال دارند و میزان مالکیت و فعالیت زراعی آنان در حدود مالکیت و فعالیت زارعین مشمول قوانین و مقررات اصلاحات ارضی حوزه مربوط است نیز می توانند به عضویت شرکت تعاونی روستایی آن حوزه درآیند".
- ۲۲ - در ماده ۷۵ قانون بعد از جمله "برای اعضاء" عبارت "و غیر اعضاء در حوزه فعالیت شرکت" اضافه می شود.

۲۳ - در ماده ۷۶ قانون جمله "مازاد درآمد" به جمله "مازاد برگشتی" تبدیل می‌شود.

۲۴ - در تبصره ماده ۸۲ عدد "۴" به "۳" تبدیل می‌شود.

۲۵ - ماده ۸۹ قانون به این شرح تصحیح می‌گردد.

"ماده ۸۹ - هر شرکت تعاونی آموزشی آموزشی حسابی در نزدیکترین شعبه یا نمایندگی بانک تعاون کشاورزی ایران و در صورت وجود نداشتن شعبه یا نمایندگی این بانک در محل در نزدیکترین بانک دولتی باز خواهد کرد و ... الخ".

۲۶ - از ماده ۲۱ و تبصره بند ۸ ماده ۳۳ و ماده ۹۶ قانون و تبصره آن و همچنین در مواد ۹۷ و ۹۸ و ۹۹ و ۱۰۰ و ۱۰۴ کلمه "نماینده" از عبارت "نماینده وزارت تعاون و امور روستاها" حذف می‌شود.

۲۷ - در ماده ۱۰۲ قانون بعد از کلمه "بازرسان" عبارت "بر طبق آیین نامه اجرایی این قانون" اضافه می‌شود.

۲۸ - در ماده ۱۱۷ قانون بند "ب" به بند "پ" اصلاح می‌گردد.

۲۹ - در ماده ۱۲۰ قانون عبارت "یا تعطیل کار یا عدم فعالیت آن" به عبارت "یا تعطیل و عدم فعالیت آن..." تصحیح می‌شود.

۳۰ - در ماده ۱۲۵ قانون کلمه "مازاد" به کلمه "مانده" تبدیل و تبصره ذیل به آن اضافه می‌گردد.
"تبصره - تصفیه امور شرکت یا اتحادیه تعاونی در مواردی که در این قانون پیش‌بینی نشده است بر اساس مقررات قانون شرکت‌های سهامی انجام خواهد گرفت".

۳۱ - در بند "ب" ماده ۱۳۵ قانون عبارت "سازمان مرکزی تعاون" در ردیف یک و سازمان مرکزی تعاون روستایی در ردیف ۲ اضافه و شماره‌های بعدی به ترتیب اصلاح می‌شود.

۳۲ - در ماده ۱۳۶ قانون عبارت "رئیس هیأت مدیره بانک تعاون کشاورزی ایران" به عبارت "رئیس بانک تعاون کشاورزی ایران" اصلاح و در ردیف بعدی عبارت "رئیس سازمان مرکزی تعاون" اضافه می‌شود.

۳۳ - به ماده ۱۳۷ قانون تبصره‌ای به شرح زیر اضافه می‌گردد.

"تبصره - رئیس سازمان مرکزی تعاون دبیر شورای عالی هماهنگی تعاونی‌های کشور خواهد بود".

۳۴ - به ماده ۱۳۸ قانون تبصره‌های ۱ و ۲ به این شرح اضافه می‌شود.

"تبصره ۱ - شورا برای هر دوره یکساله رئیس و دبیر خود را از بین اعضاء انتخاب خواهد کرد."
"تبصره ۲ - محل تشکیل جلسات شورا وزارت تعاون و امور روستاها خواهد بود و آیین نامه وظایف آن توسط دبیر شورا تهیه و پس از تصویب شورا به مورد اجرا گذارده می شود."

۳۵ - ماده ۱۴۶ قانون به شرح ذیل تصحیح می شود.

"ماده ۱۴۶ - وزارت تعاون و امور روستاها در صورت ملاحظه تخلف در اداره امور شرکتها یا اتحادیه های تعاونی و یا در مواردی که یک یا چند نفر از اعضاء هیأت مدیره یا مدیر عامل یا بازرسان قادر به انجام وظایف خود نباشند با استفاده از کلیه اختیارات پیش بینی شده برای مجمع عمومی عادی و فوق العاده شرکت یا اتحادیه مربوط می تواند شرکت یا اتحادیه مذکور را منحل کند یا اعضاء مزبور را برکنار و جانشین آنان را در درجه اول از بین اعضاء و در غیر این صورت به طور موقت تا تشکیل مجمع عمومی از اشخاص صاحب صلاحیت دیگر تعیین نماید.

در مورد شرکتها و اتحادیه های تعاونی کارگران" موضوع تبصره ماده ۱۸ و ماده ۹۰ این قانون" نسبت به تعیین هیأت مدیره و مدیر عامل و بازرسان با نظر وزارت کار و امور اجتماعی اقدام خواهد شد.

اصلاح بعضی از مواد و الحاق سه تبصره به قانون شرکتهای تعاونی مصوب ۱۳۵۲،۴،۹ کمیسیون تعاون و امور روستاهای مجلسین

ماده واحده - بعضی مواد و تبصره های قانون شرکتهای تعاونی مصوب ۱۳۵۰،۳،۱۶ به شرح زیر اصلاح و تکمیل می شوند:

۱ - بند ۹ از ماده یک حذف می شود و شماره های ردیف بعد از آن به ترتیب به شماره های ۹ و ۱۰ تبدیل می گردد.

۲ - ماده ۲ به شرح زیر اصلاح می شود:

"ماده ۲ - شرکت تعاونی شرکتی است از اشخاص حقیقی یا حقوقی که به منظور رفع نیازمندیهای مشترک و بهبود وضع اقتصادی و اجتماعی اعضاء از طریق خودیاری و کمک متقابل و همکاری آنان موافق اصولی که در این قانون مصرح است تشکیل می شود."

۳ - ماده ۳ - به شرح زیر اصلاح می گردد:

"ماده ۳ - عضویت شرکت تعاونی برای تمام اشخاصی که محل فعالیت یا سکونت آنها در حوزه عمل شرکت باشد و به تمام یا قسمتی از خدمات شرکت احتیاج داشته باشند آزاد است".
۴ - ماده ۸ به این شرح اصلاح می‌گردد:

"ماده ۸ - هر یک از اعضای شرکت تعاونی می‌تواند استفاده از حق خود را برای حضور و دادن رأی در مجمع عمومی به یک عضو دیگر با وکالت واگذار کند لکن هیچ عضو نمی‌تواند علاوه بر رأی خود بیش از سه رأی با وکالت داشته باشد".

۵ - بند ۳ ماده ۱۸ به شرح زیر اصلاح می‌شود:

"۳ - رشته کار و پیشه: شامل تعاونیهای کار، تعاونیهای حرف و صنایع دستی، تعاونیهای صنایع کوچک، تعاونیهای تهیه و توزیع، تعاونیهای مشاغل آزاد و تعاونیهای صیادان.

۶ - بند ۶ ماده ۲۲ به شرح زیر اصلاح و ضمن حذف بند ۷ شماره ترتیب سایر بندهای این ماده تصحیح می‌گردد:

"۶ - اعضای هیأت مدیره و بازرسان (تعداد، نحوه انتخاب، وظایف، عزل، استعفا و فوت) و مقررات مربوط به جلسات آنان، تعیین صاحبان امضای مجاز حدود و اختیارات و مسئولیتهای آنان و همچنین تعیین مرجع تصمیم گیرنده برای افتتاح حساب بانکی و نحوه استفاده از وجوه زائد بر احتیاج شرکت".

۷ - تبصره بند ۹ ماده ۶۲ به "تبصره ۱" تبدیل و تبصره ۲ به شرح زیر به آن اضافه می‌شود:

"تبصره ۲ - تا زمانی که به تشخیص وزارت تعاون و امور روستاها موجبات تشکیل اتحادیه‌های تعاونی موضوع ماده ۶۱ این قانون فراهم نشده است، شرکتهای تعاونی تهیه و توزیع در هر شهرستان می‌توانند اتحادیه واحدی را برای انجام تمام یا قسمتی از وظایف اتحادیه‌های سه‌گانه مذکور در ماده ۶۱ این قانون تشکیل دهند".

۸ - تبصره ماده ۶۶ به "تبصره ۱" تبدیل و تبصره ۲ به شرح زیر به ماده مذکور اضافه می‌شود:

تبصره ۲ - شرکتهای و اتحادیه‌های تعاونی تهیه و توزیع می‌توانند برای تأمین اعتبار مورد نیاز خود به هر یک از بانکهای خصوصی کشور مراجعه کنند و در چنین صورتی مکلفند نام بانک طرف معامله را به وزارت تعاون و امور روستاها اعلام نمایند.

وزارت تعاون و امور روستاها بر اخذ وام یا اعتبار و همچنین بر تودیع سپرده‌های شرکتهای و

اتحادیه‌های مزبور در بانکها نظارت خواهد نمود".

۹ - عنوان فصل هفدهم به شرح زیر اصلاح می‌شود:

"شرکت‌های تعاونی صنایع کوچک و تهیه و توزیع و صاحبان مشاغل آزاد".

۱۰ - ماده ۹۴ به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

ماده ۹۴ - شرکت تعاونی تهیه و توزیع و یا صاحبان مشاغل آزاد با عضویت افراد یا واحدهای

صنعتی از یک صنف که هر یک مستقیماً مباشر واحد کسبی خود باشند و یا صاحبان مشاغل از

یک گروه برای تمام یا قسمتی از مقاصد زیر تشکیل می‌شود:

۱ - تهیه وسائل و تدارک انواع خدمات وابسته به کسب یا شغل و ایجاد انبار و وسایل حمل و

نقل به منظور بهبود وضع اقتصادی و فنی اعضای شرکت و فعالیتهای واحدهای عضو.

۲ - انجام عملیات مقدماتی و یا تبدیل کالاهای مورد نظر.

۳ - تهیه کالا به منظور توزیع آن بین اعضاء.

۱۱ - تبصره زیر به ماده ۱۳۳ الحاق می‌گردد:

"تبصره - وزارت تعاون و امور روستاها عندالاجتضاء می‌تواند برای نظارت بر اداره امور شرکتهای

و اتحادیه‌های تعاونی تهیه و توزیع در حدود مقررات پیش بینی شده در این قانون به اتاق اصناف

پایتخت نمایندگی بدهد".

اصلاح بعضی از مواد و تبصره‌های قانون شرکتهای تعاونی مصوب خرداد ۱۳۵۰ و الحاق چند تبصره

به قانون مذکور مصوب ۱۳۵۴/۳/۴ کمیسیون تعاون و امور روستاهای مجلسین مصوب ۱۳۵۴/۲/۲۴

ماده واحده - بعضی از مواد قانون شرکتهای تعاونی به شرح زیر اصلاح و چند تبصره به قانون

مزبور الحاق می‌شود:

۱ - تبصره ۱ ماده ۱۸ به شرح زیر اصلاح می‌شود:

تبصره ۱ - هر یک از شرکتهای تعاونی در رشته‌های "مصرف" یا "کار و پیشه" که با عضویت

کارگران و سایر کارکنان صنایع و خدمات و حرف تشکیل شود و حداقل (۴)، (۳) اعضای شرکت

نزد سازمان بیمه‌های اجتماعی بیمه باشند شرکت تعاونی کارگری خوانده می‌شود.

۲ - ماده ۲۰ به شرح زیر اصلاح و سه تبصره نیز به آن اضافه می‌گردد:

ماده ۲۰ - آن عده از داوطلبان تشکیل شرکت که با مصوبات مجمع عمومی مؤسس موافق نباشند اعم از اینکه در مجمع عمومی مؤسس حضور یافته یا نیافته باشند در صورتی که یک هفته پس از تشکیل مجمع مخالفت خود را کتباً اعلام نمایند، حق استرداد تقاضای عضویت خود و مبالغی را که برای خرید سهم یا سهام پرداخته اند دارند - در این صورت سرمایه شرکت تعاونی به مبلغی پس از کسر وجوه سهم این گونه اشخاص به ثبت خواهد رسید.

تبصره ۱ - وجوه پرداختی بابت سهام داوطلبان مذکور در این ماده بلافاصله بعد از معرفی امضاهای مجاز شرکت باید مسترد گردد.

تبصره ۲ - در صورتی که تقاضای ثبت شرکتی طبق ماده ۲۴ این قانون به طور قطعی رد شود وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکتهای تعاونی کارگری) بلافاصله دستور استرداد وجوه پرداختی داوطلبان عضویت را خواهد داد.

تبصره ۳ - در صورتی که ظرف شش ماه از تاریخ پرداخت بهای سهام به وسیله داوطلبان عضویت نسبت به ثبت شرکت اقدام نشود هر صاحب سهمی می تواند برای استرداد وجوه پرداختی خود به وزارت تعاون و امور روستاها و در مورد شرکتهای تعاونی کارگری به وزارت کار و امور اجتماعی مراجعه نماید، در این صورت وزارت مربوط بلافاصله دستور استرداد وجوه مذکور را خواهد داد.

۳ - عبارت زیر به عنوان بند ۱۷ به ماده ۲۲ اضافه شود:

"سرمایه گذاری در مؤسسات تولیدی به منظور رفع نیازمندیهای حرفه ای و شخصی اعضاء با موافقت وزارت تعاون و امور روستاها".

۴ - ماده ۲۵ به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۲۵ - ثبت شرکت و تغییرات اساسنامه به وسیله آگهی در روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی به اطلاع عموم می رسد. شرکت می تواند علاوه بر روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی در صورت لزوم در یکی از جراید محلی و یا نشریات تعاونی و یا با الصاق آگهی در معابر عمومی مرکز شرکت، ثبت و یا تغییرات اساسنامه را اعلام دارد.

انتشار آگهی در روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی برای اعلام تغییر هیأت مدیره، بازرسان و مدیر عامل الزامی نیست.

۵ - تبصره ماده ۲۶ به این شرح اصلاح می گردد:

تبصره - در صورتی که هیأت مدیره ظرف مدت ۲۰ روز از تاریخ وصول درخواست نسبت به

دعوت مجمع عمومی اقدام نکنند وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکتهای تعاونی کارگری) مستقیماً مجمع عمومی را برای رسیدگی به موضوع یا موضوعاتی که مورد نظر است دعوت خواهد کرد.

۶ - تبصره ماده ۲۷ حذف می شود.

۷ - عبارت زیر به آخر ماده ۳۰ اضافه می شود:

"در صورتی که جلسه مجمع عمومی به عنوان تنفس تعطیل گردد هیأت ریسه مجمع عمومی در جلسه بعد همان خواهد بود که در جلسه مجمع قبل از اعلام تنفس انتخاب شده است مگر اینکه یک یا چند نفر از آنان در مجمع عمومی حاضر نشده باشند که در این صورت به جای اشخاص غائب افراد دیگری انتخاب خواهند شد."

۸ - ماده ۳۴ به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۳۴ - مجمع عمومی عادی با حضور نصف بعلاوه یک اعضاء یا وکلای آنان رسمیت پیدا می کند و در صورت به دست نیامدن حد نصاب مذکور، آگهی دعوت مجدد مجمع عمومی باید حداکثر ظرف پانزده روز با رعایت مفاد ماده ۲۷ این قانون با همان دستور جلسه قبلی منتشر شود. جلسه دوم با حضور عده حاضر که نباید از ۷ نفر، بدون در نظر گرفتن وکالت موضوع ماده ۸ این قانون (به استثنای نمایندگی موضوع ماده ۹ این قانون) کمتر باشد، رسمیت خواهد یافت. در صورت عدم تشکیل جلسه دوم هر ذیحقی می تواند برای رسیدگی به موضوع یا درخواست انحلال شرکت به وزارت تعاون و امور روستاها یا وزارت کار و امور اجتماعی (در مورد شرکتهای تعاونی کارگری) مراجعه نماید.

وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکتهای تعاونی کارگری) پس از رسیدگیهای لازم هرگاه تشکیل مجدد مجمع عمومی را ضرور بدانند به طریقی مقتضی اقدام خواهند نمود و در صورتی که پس از رسیدگیهای لازم انحلال شرکت یا اتحادیه را لازم تشخیص دهد بلافاصله مجمع عمومی فوق العاده را جهت اتخاذ تصمیم در مورد انحلال دعوت خواهد نمود و اگر مجمع عمومی فوق العاده مزبور هم به حد نصاب قانونی نرسد وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکتهای و اتحادیه های تعاونی کارگری) به جانشینی مجمع عمومی فوق العاده حکم به انحلال شرکت یا اتحادیه می دهد و نسبت به تعیین هیأت تصفیه از بین اعضاء یا اشخاص صاحب صلاحیت دیگر اقدام خواهد کرد.

۹ - به آخر ماده ۳۷ عبارت زیر اضافه می گردد:

"در این صورت طبق ماده ۳۴ این قانون عمل خواهد شد."

۱۰ - در تبصره یک ماده ۶۲ بعد از عبارت "وظایف این اتحادیه‌ها را" عبارت "در حدود امکانات خود" اضافه می‌شود.

۱۱ - تبصره زیر به عنوان تبصره یک به ذیل ماده ۶۶ اضافه و شماره تبصره‌های بعدی اصلاح می‌گردد. تبصره یک - اتحادیه‌های تعاونی روستایی می‌توانند با تصویب مجمع عمومی و با توجه به مقررات مربوط و موافقت وزارت تعاون و امور روستاها قسمتی از سهام بانک تعاون کشاورزی - سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران - سازمان تعاون مصرف شهر و روستا - سازمان ترویج و توسعه فعالیت‌های غیر کشاورزی و سایر شرکتهای دولتی را خریداری نمایند.

۱۲ - در ماده ۶۹ بعد از عبارت "توسعه معاملات و عملیات بازرگانی" عبارت "و ایجاد ساختمانها و تأسیسات لازم از قبیل فروشگاه، انبار، سردخانه" اضافه و عبارت "با تصویب نماینده وزارت تعاون و امور روستاها در مورد هر درخواست اعتبار" حذف می‌شود.

۱۳ - تبصره ماده ۷۴ به عنوان تبصره ۱، به شرح زیر اصلاح می‌شود و تبصره ۲ به آن اضافه می‌گردد. تبصره یک - زارعین دیگری که در حوزه عمل شرکتهای تعاونی روستایی به زراعت یا باغداری اشتغال دارند و میزان مالکیت آنها حداکثر از بیست هکتار تجاوز نمایند و همچنین ساکنان روستاهای حوزه عمل شرکتهای تعاونی با موافقت هیأت مدیره شرکت می‌توانند به عضویت شرکت تعاونی روستایی آن حوزه درآیند.

تبصره دو - شرکتهای تعاونی روستایی با رعایت قوانین و مقررات مربوط به مبادلات مرزی و به شرط تجویز اساسنامه مجاز به انجام مبادلات مرزی برای عضو و غیر عضو ساکن در حوزه عمل شرکت می‌باشند.

۱۴ - تبصره ماده ۷۸ به تبصره یک تبدیل و تبصره زیر به عنوان تبصره دو به آن اضافه می‌گردد. تبصره ۲ - شرکتهای تعاونی صیادان با رعایت قوانین و مقررات مربوط به مبادلات مرزی و به شرط تجویز اساسنامه، مجاز به انجام مبادلات مرزی برای عضو و غیر عضو ساکن در حوزه عمل شرکت می‌باشند.

۱۵ - عبارت بند ۱ ماده ۸۱ به این شرح اصلاح می‌گردد:

۱ - تهیه زمین و ساختمان خانه و آپارتمانهای مسکونی و واگذاری خانه‌ها و آپارتمانها نقداً یا به اقساط به اعضاء و همچنین ایجاد تأسیسات عمومی مورد استفاده مشترک آنان.

۱۶ - بند ۲ ماده ۸۱ حذف و شماره بندهای بعدی به ترتیب اصلاح می‌گردد.

۱۷ - تبصره زیر به ماده ۸۱ اضافه می‌گردد:

تبصره - آن دسته از شرکتهای تعاونی مسکن که بنا به علل موجه امر خانه سازی و آپارتمان سازی به وسیله آنها به تشخیص وزارت تعاون و امور روستاها میسر نباشد با تصویب مجمع عمومی می توانند در مورد واگذاری زمینهای خریداری شده (بدون استفاده از معافیت های موضوع ماده ۱۱۵ این قانون) به اعضا یا فروش و یا تبدیل آن اقدام نمایند.

۱۸ - تبصره ماده ۸۸ قانون شرکتهای تعاونی به تبصره ۱ تبدیل و تبصره زیر به عنوان تبصره ۲ به آن اضافه می گردد.

تبصره ۲ - ثبت شرکتهای تعاونی آموزشگاهها و هر گونه تغییر در اساسنامه و همچنین نحوه انتخاب هیأت مدیره و بازرسان و مدیر عامل و تقسیم مازاد برگشتی از شمول مقررات این قانون مستثنی بوده و مشمول مقررات آیین نامه در تبصره ۱ این ماده خواهد بود.

۱۹ - بند ۲ ماده ۱۲۰ حذف می شود.

۲۰ - تبصره زیر به ماده ۱۲۰ اضافه می شود:

تبصره - در صورتی که به علل مذکور در بندهای ۱ و ۳ شرکت یا اتحادیه فعالیتی نداشته باشد وزارت تعاون و امور روستاها یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکتهای و اتحادیه های کارگری، به جانشینی مجمع عمومی فوق العاده درباره انحلال شرکت یا اتحادیه و تعیین هیأت تصفیه و اعلام آن به ثبت محل اقدام خواهد نمود.

این حکم در مواردی نیز که شرکت یا اتحادیه طبق تصمیم مجمع عمومی فوق العاده منحل گردیده ولی هیأت تصفیه تعیین نشده و یا اینکه هیأت تصفیه به تشخیص وزارت مذکور نتواند به وظایف قانونی خود عمل کند اجرا خواهد شد.

دایره چاپ و تکثیر